

KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ

CUMHURİYET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

2'nci Birleşim
11 Ekim 1988, Salı

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
I. GELEN EVRAK	176
II. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	
1. Danışma Kurulunun daimi komitelerin üye sayısını belirleyen Karar Önergisi (D.K.O.No. 2/4/88)	179
2. Danışma Kurulunun, Meclis Genel Kurulunun toplantı gün ve saatlerine ilişkin Karar Önergisi (D.K.O. No: 3/4/88)	181
3. Milli Eğitim ve Kültür Bakanı Sayın Salih Coşar'a, İskân Bakanı Sayın Mustafa Adaoğlu'nun, vekâlet etmesini uygun bulan Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi.	182
4. Tarım ve Orman Bakanı Sayın Aytaç Beştaş'a, Bayındırlık, Ulaştırma ve Turizm Bakanı Sayın Nazif Borman'ın vekâlet etmesini uygun bulan Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi.	183
5. Cumhuriyetçi Türk Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Naci Talât'ın izin istemine ilişkin Tezkeresi	184
6. Dışişleri ve Savunma Bakanı Sayın Kenan Atakol'a, İçişleri, Köy İşleri ve Çevre Bakanı Sayın Olgun Paşalar'ın vekâlet etmesini uygun gören Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi.	185
7. Başkanlık Divanının, Siyasal Parti Gruplarına komitelerde düşen üye sayılarını saptayan kararı (B.D.K.No: 2/4/88)	187-188

	Sayfa
8. Cumhuriyetçi Türk Partisi Girne Milletvekili Sayın Fadıl Çağda'nın, "Yurttaşın temel hakları ve Alakadi'yle yıkılan anayasal temel ilkeleriyle" ilgili gündem dışı konuşması.	192-228
9. Toplumcu Kurtuluş Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Mehmet Altınay'ın, "Ekim dönemine girildiğinden üreticinin güncel sorunları"na ilişkin gündem dışı konuşması.	228-239
10. Ulusal Birlik Partisi Girne Milletvekili Sayın Mustafa Hacıahmetoğlu'nun, "Bugünkü politik durum ve kooperatifçilik ile Merkez Bankası" hakkında gündem dışı konuşması.	240-245
11. 2'nci Dönem daimi komitelerin oluşumu ve sözkonusu komitelerin Başkan ve başkan yardımcılarının seçimine ilişkin işlemler.	246-262

I. GELEN EVRAK

YASA TASARILARI:

1. Kıbrıs Türk Tabipleri Birliği (Değişiklik) Yasa Tasarısı (Y.T.No:295/4/88) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.10.1988) (İdari ve Sosyal İşler Komitesine) (Halkın Bilgisine)
2. Çevre Koruma Dairesi (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) Yasa Tasarısı (Y.T.No:296/4/88) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.10.1988) (Kuruluş Yasa Tasarılarını İnceleme Komitesine)

MECLİS ARAŞTIRMALARI

3. Cumhuriyetçi Türk Partisi Meclis Grubu Başkanı Sayın Ozker Özgür ve Grup Başkan Vekilleri Sayın Ergün Vehbi ile Sayın Naci Talât tarafından sunulan "Toprak Ürünleri Kurumundaki Yolsuzluklar, Yetki Aşımaları ve diğer Sakat Uygulamalar" hakkında Meclis Araştırması Açılması Önergesi (M.A.No:19/4/88) (Başkanlığa geliş tarihi 6.10.1988) (Başbakanlığa)

YAZILI SORULAR:

4. Cumhuriyetçi Türk Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Ergün Vehbi'nin, "Toprak Ürünleri Kurumundaki Yolsuzluk ve Yetki Aşımaları" ile ilgili Yazılı Sorusu (Y.S.No: 169/4/88) (Başkanlığa geliş tarihi: 6.10.1988) (Başbakanlığa)

TEZKERELER:

5. Yurt dışına giden Milli Eğitim ve Kültür Bakanı Sayın Salih Coşar'a, İskân Bakanı Sayın Mustafa Adaoğlu'nun vekâlet etmesinin onaylanmış olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (2796/1988) (Başkanlığa geliş tarihi: 6.10.1988)
6. Yurt dışına giden Tarım ve Orman Bakanı Sayın Aytaç Beşerler'e, Bayındırlık, Ulaştırma ve Turizm Bakanı Sayın Nazif Borman'ın vekâlet etmesinin onaylanmış olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (2797/1988) (Başkanlığa geliş tarihi: 6.10.1988)
7. Yurt dışına giden Dışişleri ve Savunma Bakanı Sayın Kenan Atakelle, İçişleri, Kövisleri ve Çevre Bakanı Sayın Olgun

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.45

Başkan: Başkan Yardımcısı Dt. Sait Güven

Kâtip : Dr. Erbay Kanatlı

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Cumhuriyet Meclisinin I'inci Dönem, 4'üncü Yasama Yılı'nın 2'nci Birleşimini açıyorum. Lütfen ad okuyarak yoklama yapar mısınız?

(Ad okunarak yoklama yapıldı.)

KÂTİP - Toplantı yeter sayısı vardır
Sayın Başkan.

II BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI :

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; toplantı yeter sayısı vardır. Şimdi gündeme geçiyoruz. Önce Başkanlığın Genel Kurula Sunuşlarıdır.

a. Okutulup onaya sunulacaklar:

1. Danışma Kurulunun, Daimi Komitelerin Üye Sayılarını Belirleyen Karar Önergeleridir.

Lütfen okur musunuz?

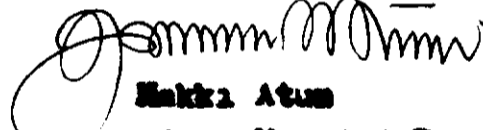
KATİP -

Ş.K.No: 2/4/68

11 Ekim 1968

Cumhuriyet Meclisi Genel Kuruluna,

Cumhuriyet Meclisi Daimî Kuruluna,
7 Ekim 1968 tarihli toplantısında eleği olduğu,
"Daimî Kurulların üye sayılarını belirleyen
Karar Tasarısı (D.K.No:2/4/68) iligikte
emayınıza sunulmaktadır.

Hakkı Atun
Cumhuriyet Meclisi Başkanı

D.K.O.NO:2/4/88

DANIŞMA KURULUNUN, DAIMİ KOMİTELERİN ÜYE
SAYILARINI BELİRLEYEN KARAR ÖNERGESİ

Cumhuriyet Meclisi Danışma Kurulu, Daimi
Komitelerin üye sayılarınınnaşağıda öngörüldüğü
biçimde belirlenmesine Karar verir.

Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesi	: 9 üye
İdari ve Sosyal İşler Komitesi	: 7 üye
Hukuk ve Siyasi İşler Komitesi	: 7 üye
Kuruluş Yasa Tasarılarını İnceleme Komitesi	: 7 üye
Dilekçe Komitesi	: 7 üye

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; bu Karar Önergesini
oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...Reddeden?...Yok.
Çekinir?...Yok. Oybirliği ile kabul edilmiştir.

2. Danışma Kurulunun Cumhuriyet Meclisi Genel
Kurulunun Toplantı, Gün ve Saatlerini Belirleyen Karar
Önergesidir.

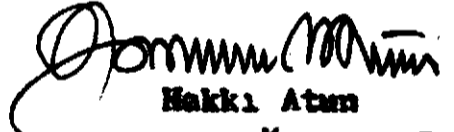
Lütfen okur musunuz?

B.D.K.No:3/4/68

11 Ekim 1968

Cumhuriyet Meclisi Genel Kuruluna,

Danışma Kurulunun, 11 Ekim 1968 tarihli toplantısında alınmış olduğu "Cumhuriyet Meclisi Genel Kurulunun Toplantı gün ve saatlerini belirleyen Karar Önergəsi(B.D.K.No:3/4/68) ----- iligikte enayınise sunulmaktadır.

Hakkı Atan
Cumhuriyet Meclisi Başkanı

D.K.No: 3/4/88

CUMHURİYET MECLİSİ DANIŞMA KURULUNUN,
CUMHURİYET MECLİSİ GENEL KURULUNUN
TOPLANTI GÜN VE SAATLARINA İLİŞKİN
KARAR ÖNERGESİ

Cumhuriyet Meclisi Danışma Kurulu, İçtüzüğü'nün 57'nci maddesi kuralları gereğince, Cumhuriyet Meclisi Genel Kurulunun, dördüncü yasama yılında toplantı gün ve saatlerinin, aşağıda öngörüldüğü biçimde saptanmasına karar verir.

1. MUTAD OLARAK HER HAFTA ..SALI...GUNLERİ SAAT 10.00'da.
2. GEREKTİĞİNDE AYNI HAFTA İÇİNDE..CUMA..GUNLERİ SAAT 10.00'da.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; bu Karar Onergesini de oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Reddeden?... Yok. Çekimser?... Yok. Oybirliğiyle kabul edilmiştir.

Sıra, okutulup bilgiye sunulacaklara gelmiştir.

1. Yurt dışına giden Millî Eğitim ve Kültür Bakanı Sayın Salih Coşar'a, İskân Bakanı Sayın Mustafa Adaoğlu'nun vekâlet etmesinin onaylanmış olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresidir. Lütfen okur musunuz?

KATİP -

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI

Lefkoşa,

5 Ekim, 1988

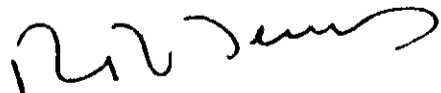
Sayı : 191/87

K.K.T.C. Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

İlgi: 4.10.1988 gün ve BB/141/76/1 sayılı Başbakanlık yazısı hk.

5-14 Ekim, 1988 tarihleri arasında yurt dışında olacak olan Millî Eğitim ve Kültür Bakanı Sayın Salih Coşar'a, İskân Bakanı Sayın Mustafa Adaoğlu'nun vekâlet etmesi hakkındaki ilgi Başbakanlık yazısı onaylanmıştır.

Bilgi ve gereğini saygılarımla rica ederim.

Rauf R. DENKTAŞ
Cumhurbaşkanı

../183.

BAŞKAN - 2. Yurt dışına giden Tarım ve Orman Bakanı Sayın Aytaç Beşeşler'e, Bayındırlık, Ulaştırma ve Turizm Bakanı Sayın Nazif Borman'ın vekâlet etmesinin onaylanmış olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresidir. Lütfen okur musunuz?

KATİP -

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI

Sayı : 191/87

Lefkoşa,

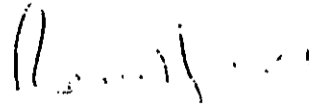
5 Ekim, 1988

K.K.T.C. Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

İLGİ: 4.10.1988 gün ve BB/141/76/1 sayılı Başbakanlık yazısı hk.

4-9 Ekim, 1988 tarihleri arasında yurt dışında olacak olan Tarım ve Orman Bakanı Sayın Aytaç Beşeşler'e, Bayındırlık, Ulaştırma ve Turizm Bakanı Sayın Nazif Borman'ın vekâlet etmesi hakkındaki ilgi Başbakanlık yazısı onaylanmıştır.

Bilgi ve gereğini saygılarımla rica ederim.

Rauf R. DENKTAŞ
Cumhurbaşkanı

../184.

BAŞKAN - 3. Cumhuriyetçi Türk Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Naci Talât'ın yurt dışı izin istemidir. Lütfen okur musunuz?

KATİP -

7 Ekim 1988

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

8-12 Ekim 1988 tarihleri arasında yurt dışında olacağımdan, izinli sayılmamı rica eder, saygılar sunarım.

Naci Talât
Cumhuriyetçi Türk Partisi
Gazi Mağusa Milletvekili

BAŞKAN - Gerekli izin verilmiştir.

4. Yurt dışına giden Dışişleri ve Savunma Bakanı Sayın Kenan Atakol'a, İçişleri, Köyişleri ve Çevre Bakanı Sayın Olgun Paşalar'ın vekâlet etmesinin onaylanmış olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresidir. Lütfen okur musunuz?

KATIP -

KUZey KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI

Lefkoşa,

7 Ekim, 1988

Sayı : 191/87

K.K.T.C. Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

İlgi: 6.10.1988 gün ve BB/141/76/2 sayılı Başbakanlık
yazısı hk.

7-12 Ekim, 1988 tarihleri arasında yurt dışında olacak olan
Dışişleri ve Savunma Bakanı Sayın Kenan Atakol'a, İçişleri, Köyişleri
ve Çevre Bakanı Sayın Olgun Paşalar'ın vekâlet etmesi hakkındaki
ilgi Başbakanlık yazısı onaylanmıştır.

Bilgi ve gereğini saygılarımla rica ederim.

Rauf R. DENKTAŞ
Cumhurbaşkanı

- 186 -

BAŞKAN - 5. Başkanlık Divanının, siyasal parti gruplarına komitelerde düşen üye sayılarını saptayan karardır. Lütfen okur musunuz?

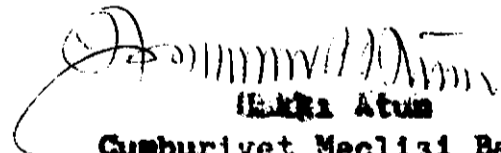
KATİP -

B.D.K.NO;2/4/88

11 Ekim 1988

Cumhuriyet Meclisi Genel Kuruluna,

Cumhuriyet Meclisi Başkanlık Divanının
"Siyasal Parti Gruplarına Komitelerde düşen
Üye sayılarını belirleyen Kararı (B.D.K.No:
2/4/88) iligikte bilginize sunulmaktadır.

İzzet Arın
Cumhuriyet Meclisi Başkanı

../ 187..

DONEM : 1
YIL : 4

TARİH: 7 Ekim 1988

B.D.K.No:2/4/88

CUMHURİYET MECLİSİ BAŞKANLIK DİVANININ,
SİYASAL PARTİ GRUPLARINA KOMİTELERDE
DUŞEN ÜYE SAYILARINI SAPTAYAN KARARI

Cumhuriyet Meclisi Başkanlık Divanı, Danışma Kurulunun görüşleri ışığında, Siyasal Parti Gruplarına komitelerde düşen üye sayılarını, İçtüzüğün 23'ncü maddesi uyarınca, aşağıda öngörüldüğü biçimde saptar ve herhangi bir gruba bağlı olmayan milletvekillerinin de komitelerde görev almalarına olanak sağlamak amacıyla, Yeni Doğu Partisine bağlı bir milletvekili ile iki bağımsız milletvekilinin de aşağıda öngörüldüğü biçimde komitelerde görev almalarına karar verir.

EKONOMİ, MALİYE, BUTÇE VE PLAN KOMİTESİ

Ulusal Birlik Partisi Grubu	5 üye
Cumhuriyetçi Türk Partisi Grubu	2 üye
Toplumcu Kurtuluş Partisi	2 üye
<hr/>	
Toplam	9 üye

İDARİ VE SOSYAL İŞLER KOMİTESİ

Ulusal Birlik Partisi Grubu	4 üye
Cumhuriyetçi Türk Partisi Grubu	2 üye
Toplumcu Kurtuluş Partisi Grubu	1 üye
<hr/>	
Toplam	7 üye

HUKUK VE SİYASİ İŞLER KOMİTESİ

Ulusal Birlik Partisi Grubu	4 üye
Cumhuriyetçi Türk Partisi Grubu	2 üye
Toplumcu Kurtuluş Partisi Grubu	1 üye

Toplam 7 üye

KURULUŞ YASA TASARILARINI İNCELEME KOMİTESİ

Ulusal Birlik Partisi Grubu	3 üye
Cumhuriyetçi Türk Partisi Grubu	2 üye
Toplumcu Kurtuluş Partisi Grubu	1 üye
Bağımsız Milletvekili	1 üye

Toplam 7 üye

DİLEKÇE KOMİTESİ

Ulusal Birlik Partisi Grubu	2 üye
Cumhuriyetçi Türk Partisi Grubu	2 üye
Toplumcu Kurtuluş Partisi Grubu	1 üye
Yeni Doğu Partisi	1 üye
Bağımsız	1 üye

Toplam 7 üye

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; sıra gündem dışı konuşmalara gelmiştir. Altı gündem dışı konuşma istemi vardır. Bunlardan üç tanesine söz vereceğim. Söz vereceğim:

1. Cumhuriyetçi Türk Partisi Girne Milletvekili Sayın Fadıl Çağda'nın "Yurttaşın Alakadı'de yıkılan anayasal temel ilkeleri.

2. Toplumcu Kurtuluş Partisi Gazi Magusa Milletvekili Sayın Mehmet Altınay'ın " Ekim Dönemine girildiğinden Üreticinin güncel sorunlarına ilişkin" Gündem dışı konuşma.

3. Ulusal Birlik Partisi Girne Milletvekili Sayın Hacıahmetoğlu'nun "Bugünkü politik durum ve Kooperatif Merkez Bankası" hakkında gündem dışı konuşma istemidir.

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Girne) (Yerinden) - Ben birinci istemiştin Sayın Başkan.

BAŞKAN - Diğer üçü ise:

1. Toplumcu Kurtuluş Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın İbrahim Koreli'nin "Yeni Narenciye sezonunun başlaması nedeni ile güncel olan narenciye üretimi .

2. Toplumcu Kurtuluş Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Alpay Durduran'ın " BRT Hakkındaki Meclis Araştırması Sonucu" ve 6'ncısı; yani Toplumcu Kurtuluş Partisi Girne Milletvekili Sayın Ziya Rızki " Sosyal Sigorta emeklilerinin ve sosyal yardım olan insanların durumlarıyla ilgili. Bu son üç tanesini oylarınıza sunuyorum.

ERDAL SUREÇ (Lefkoşa) - Sayın Başkan; gündemde başka görüşülecek birşey olmadığı için hepsine verilsin.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; gündemimiz bugün yüklü değildir Genel Kurul karar verirse diğerlerine de söz verme düşüncesindeyim, ancak oylarınız gerekmektedir. Bu nedenle diğer üçünün konuşmasını oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Devanla) - Birer çeyreği geçmesin konuşmaları, bir çeyrek olsun.

BAŞKAN - 15 dakikadır zaten her konuşma İktüzük gereği.

KATİP - 20 kabul.

BAŞKAN - Reddedenler?...

KATİP - 23.

BAŞKAN - 23 ret, 20 kabul oyçokluğu ile reddedilmiştir.

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Sayın Başkan; bu gündem dışı konuşmalar müracaat sırasına göre düzenlenmez mi?

BAŞKAN - Bunlar müracaat sırasına göre düzenlenir ama güncelliği açısından Başkanın insiyatifi ile... Öne geçebilir.

KATİP - Güncellikle öne geçebilir.

İBRAHİM KORELİ (Devanla) - Peki narenciye güncel bir konu değil midir?

BAŞKAN - Evet bu defa size öncelik vereceğim, bir dahaki sefere. O da günceldir ama güncellik açısından eşit olanlar açısından bir dahaki sefere vereceğim.

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Devanla) - Benim orda farklı bir durumum var, siyasal bir durum var Sayın Başkan.

ZIYA RIZKI (Girne) (Yerinden) - Hepsi günceldir
Sayın Başkan.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Urda bir terslik vardır...

BAŞKAN - Güncelliğini kabul ediyorum ama güncellik
açısından bu önümüzdeki yeni bir konuşma isteminde size öncelik
vereceğim, düşüncem odur.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Demek muhalefeti
susturmayı düşünüyorsunuz söz vermiyerek, afferim Eşber.

BAŞKAN - Sayın başkan, sayın milletvekilleri; Ünce
Cumhuriyetçi Türk Partisi Girne Milletvekili Sayın Fadıl Çağda'nın
"Yurttaşın temel hakları ve Alakadi'de yıkılan anayasal
temel ilkeleriyle ilgili" gündem dışı konuşma istemidir.
Lütfen okur musunuz.

KATİP -

10.10.1988

KKTC Meclis Başkanlığına,

11 Ekim Salı günü yapılacak oturumda
gündem dışı bir konuşma yapmak istiyorum. "Yurttaşın
temel hakları ve Alakadi'de yıkılan anayasal temel ilkeler"
konulu konuşmam için gerekli işlemin yapılmasını rica
ederim.

Fadıl Çağda
Cumhuriyetçi Türk Partisi
Girne Milletvekili

BAŞKAN - Buyurun Sayın Fadıl Çağda.

FADIL ÇAGDA (Girne) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sizlerin imzasını taşıyan, Anayasanın değiştirilemez kaydına bağlı 1'inci maddesi, devletin niteliğini tayin eden, belirleyen ilkedir ve bu ilke de hukukun üstünlüğünü vazetmektedir. Anayasanın gerek Yasamayı, gerek Yürütmeyi, gerekse Yargının uymakla yükümlü olduğunu belirleyen, Anayasanın temel bu üç organının uymakla yükümlü olduğu hukuk kuralları olduğunu belirleyen Anayasa kuralı 7'nci maddede vazedilmektedir.

36'ncı madde, yurttaşın mülkiyet hakkını düzenleyen hükümler getirmektedir. Ve yine Anayasanın 136'ncı maddesi Yasama ve Yürütme Organları ile devlet yönetim makamlarının mahkeme kararlarına uymak zorunluluğunu hükme bağlayan ilkeyi vazetmektedir.

Yine bu Anayasanın 144'üncü maddesinden 150'nci maddesine kadar ortaya konulan hükümler, Anayasa Mahkemesinin kararının nihai ve kesin olduğunu ve herkesin uymakla yükümlü olduğunu ortaya koyan maddeler, hükümler getirmektedir. Hukukun üstünlüğü ilkesi ile herhangi bir yasa ile yurttaşa verilen haklar güvence altına alınmaktadır. Böylece keyfilik ortadan kaldırılmaktadır. Hukukun üstünlüğü sadece Yargı kararlarının üstünlüğü anlamında değil, vazedilen ilkelerin geçerliliği ve keyfi olarak değiştirilemeyeceği kadar geniş anlam ve değer taşıyan tanım içermektedir.

Yurttaşın 36'nci maddede ortaya konulan özel mülkiyet hakkı veren hükmüne paralel olarak 41/77 sayılı Eşdeğer Mal Yasası ile yurttaşa verilen haklar da hukukun üstünlüğü ilkesinin ve Anayasanın diğer kurallarının koruması altındadır.

144'ten 150'nci maddeye kadar Anayasa Mahkemesinin işlerliği, nasıl işleyeceği, konuları nasıl ele alacağı ve kararların kesinliği ve nihailiği konusundaki ilkeleri dikkate alarak geçen yıl Anayasa Mahkemesinin vermiş olduğu bir kararı anımsatmak istiyorum.

Anayasa Mahkemesi, prosedürü içerisinde kendisine başvuran yurttaşların başvurularını değerlendirmiş ve 19/87 sayılı kararı ile hükme bağlamıştır. Bu karar, kesin ve nihai bir karardır. Bu karar ile bu Meclisten daha önce çıkmış olan 16/87 sayılı Turizm Endüstrisi Teşvik Yasasının (2)'nci fıkrasının ilgili hükmü Anayasaya aykırı bulunarak iptal edilmektedir. Anayasa Mahkemesinin 19/88 sayılı bu kararı ile yurttaşın haklarının nasıl geri alınacağı da hükme bağlanmaktadır. Bu karara göre yurttaş, Yüksek İdare Mahkemesine başvurabileceği de hükme bağlanmış bulunmaktadır. Buna dayanarak, 41/77 sayılı Yasa ile yurttaşa verilen ve Anayasanın geçici kurallarınca öncelik hakkı ile korunmakta olan eşdeğer hakkını alabilmek için elinden önce verilip sonra Devlet tarafından kamu maksadı ile geri alınıp Turizm Teşvik Endüstrisi Yasasının az önce ifade ettiğim, iptal edilen kuralı mucibince geri alınan malın, Anayasa Mahkemesi kararı ışığında geri iadesi için gene aynı Anayasa Mahkemesinin verdiği karara dayanarak Yüksek İdare Mahkemesine başvurdular.

Anayasa Mahkemesi, bu karara vardiktan sonra, konuyu biz, yazılı bir soru ile milletvekillerinin ve ilgili Bakanlığın bilgisine başvurduk ve değerlendirmeye getirdik.

Konu ile ilgili serumuz 22 Temmuz 1988 tarihinde bagvurede bulunduk. Biza 22.8.1988 tarihinde, bir ay sonra Sayin Bagbakan'in inzasi ile yanit verilmiftir. Ve bu yanitta gu ifadeler yeralmaktadır; serduzumuz mteaddit serulara yanit verilirken en son paragrafında gu ifade yer almaktadır; "ancak bilahare Anayasa Mahkemesinin 19/87 sayili karari igtında Bakanligimiz adi edilen girkete tum iglemlerini durdurmasi icin 4.8.1988 tarihinde yazı yazmistir." Bu acıklama Turizm Bakanligi tarafından Bagbakana verilmiş ve Bagbakanın inzasiyla bize sordugumuz soruya yanit verilmiftir. Resmi Hukümet gurgu olan bu ifadeye, yani burda yer alan Turizm Bakanliginin emrine ragmen adi gezen biltgede bir girket, meçul bir girket bir faaliyet yurutmektedir. Bu faaliyeti geriye dondurulmez zararlar getirmektedir. Yurttas Anayasa Mahkemesinin kararına dayanarak Yuksek Idare Mahkemesine bagvurmuş ve bu benim hakkındır, geri iadesini istiyorum diye bagvurdu. Ancak az Once ifade ettiğim Bakanligin emrine ragmen bir inşaat surduruluyer bu mallarda. Yurttas geriye donulmez zararı gordugu icin ara emri icin Yuksek Idare Mahkemesine bir kez daha bagvurdu ve dedi ki Yuksek Idare Mahkemesine dava sonuçlanıncaya kadar orda fiili durum yaratarak, emri vaki yaratarak aşağlarımızı kesmekte, araziyi tarmar etmekte ve inşaat yapmaktadır. Beten dükmekte, sütunlar dikmektedirler. Bu geriye dondurulmez zarardır. Lütfen dava sonucuna kadar bir karar alın ve bu zarardan bizi keruyun.

Yüksek İdare Mahkemesi 29 Ağustos ve 31 Ağustos'ta sekiz ayrı ara emri vererek işlemin geçici olarak durdurulması kararına vardı, geçici. Bunun üzerine yurttaş bölgeye gitti, malına gitti. Yani Pazar günü büyük olayların olduğu Alagadi'ye gitti. Baktı ara emrine, sekiz ayrı ara emrine rağmen Yüksek İdare Mahkemesinin kestigi ara emrine rağmen inşaat devam ediyor. Bunun üzerine yeni bir başvuru yapıldı ve bu yeni başvuru 3 Ekim günü bütün daha önce verilmiş sekiz ayrı ara emri, geçici ara emri birleştirilerek en son şekline getirildi ve bu ara emirler dava sonucuna kadar kesinleştirildi, size arz edeyim. "Yüksek İdare Mahkemesi olarak oturum yapan Yüksek Mahkeme huzurunda birleştirilmişin..." sayıyor sayılarını ve tarafları ifade ediyor. En sonda şöyle diyor; "Yukarıda sayı ve ünvanı verilen başvurularda müstedi namına Avukat Bayan Unsal Çağda, müstedialeyhler namına Savcı Bay Yaşar Merali hazır buldukları halde ve karşılıklı beyanları dinlendikten sonra bu mahkeme, 29/88 ve 31.8.88 tarihinde verilen geçici ara emirlerinin müstedialeyhleri ilgilendirdiği oranda kesinleşmesine karar verdi. Yani dava sonucuna kadar mahkeme hangi tarafı haklı, hangisi haksız ayırt edinceye kadar gerek devlete, Girne Tarımsal Rehabilitasyon Şube Müdürü,

Bakanlar Kurulu, İskân Bakanlığı, Bayındırlık, Ulaştırma ve Turizm Bakanlığına talimat verdi. Bir tarafta Devlet, karşı tarafta yurttaşlar ve orda fiili durum yaratan meçhul bir şirket. 4 Ekim'de bu Yüksek İdare Mahkemesinin kesin nihai kararını alan yurttaş değerlendirdi. Mahkeme kararları nihai, kesin, uyulması gereken kural olduğuna göre ilgili taraflar uymak zorundadır. Gidip baktılar, aldırın yok. İnşaat devam ediyor. Bunun üzerine 8 Ekim Cumartesi günü bölge insanları, Ulusal Birlik Partilisi, Toplumcu Kurtuluş Partilisi, Cumhuriyetçi Türk Partilisi Esentepe'de biraraya geldi. Ayırım olmaksızın hepsi biraraya geldi ve hakkımıza sahip çıkmak, uygulanmayan mahkeme emirlerini, savcının kabul ettiği ve aleyhte, aksine herhangi bir beyanda bulunmadığı son kararı uygulamak yurttaşa kaldı. Devlet yok, devlet gücü yok, polis yok, izinsiz inşaat yapılmakta, müdahale eden merci yok. Polis müdahale etmiyor, yurttaş başının çaresine bakmak için Cumartesi günü, 8 Ekim'de biraraya geldi ve bu kararı hep birlikte aldılar. Pazar gün, 9 Ekim günü oraya gitmek için basın mensuplarını davet ettiler, bütün gazeteleri ve bulabildikleri bölgedeki bütün milletvekillerini. Biz de gittik Pazar gün. Gittiğimizde gazetecileri bulduk ve Pazar güne kadar bölgeye hiç uğramamış özel çevik kuvvetleri bulduk. Devletin gücü Anayasa koruması altında olan yurttaşın haklarını korumak için de geçerlidir. Devletin gücü, kesilen mahkeme kararlarını uygulamak içinde olmalıdır. Mahkeme kararlarını devlet gücü, Savcılık uygulamazsa kim uygulayacak? Yurttaş. Eğer iş yurttaşa bırakılırsa hukuk düzeni diye bir düzen kalmaz. Hukukun üstünlüğü bunun için vaaz edilmiştir. Soruyoruz biz. Pazar günü çevik kuvvetler hangi gerekçeyle Alakadi'de görev yapmışlardır. Hangi gerekçeyle malına girmek isteyen yurttaş engellemeye kalkmıştır? Yetkiyi kimden almıştır? Sorduk ordaki görevlilere, şikâyetçi kim?

Ordaki polis komutanları bilmiyoruz dedi. Şikâyetçi yok. Peki niçin burdasınız? Yurttaş malına girecek. Burdayız olay çıkmasın. Ordaki polis görevlileri, polis subayları böyle dedi. Sonra yurttaş malına girmeye kalkınca engellemeye kalktı. Yurttaşları dövmeye başladı.

SALİH USAR (Girne) (Yerinden) - Silah çektiler efendim.

FADIL ÇAĞDA (Devamla) - Ardından dövme yetmedi, tomsonlar çekildi. Araya gitmesek yurttaşı çatır çatır öldüreceklerine şahit olduk. Şarjörler üzerine takıldı. Kimin için, kime karşı? Bu emri kim verdi?

FERDİ SABİT SOYER (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Belki de Asil Nadir verdi.

FADIL ÇAĞDA (Devamla) - Çevik kuvveti silâhlı olarak oraya gönderen merci kimdir? Soruyoruz. Kimin hakkını korumak için? Orda aylardır fiili durum yapıp, emrivaki yapıp ağaçları kesen, inşaat yapan ve mahkeme emirlerini az önce size sunduğum Turizm Bakanlığının vermiş olduğu işlemleri durdur" emrini tanımayan bu korsan şirket kimdir? Sayın Başbakan açıklama yapsın, kimdir bunlar? Burası sorma girhanı mı? Dağbaşı mı? Alakadi dağbaşı ama Kuzey Kıbrıs'ın bir parçası ve hukukun üstünlüğünün koruması altındadır. Devlet güçleri Anayasanın kendilerine vermiş olduğu yükümlülükleri yerine getirmekle mükelleftirler. Olay bu kadar basit değildir arkadaşlarım. Sayın Başbakan ve sayın ilgili bakan, İskân Bakanımız Anayasa Mahkemesinin

Anayasa Mahkemesinin vermiş olduğu bu karardan sonra bölgeyi ziyaret etmişlerdir. Sayın Başbakan çeşitli konuları aktardıktan sonra bölge sorunu olması hasabıyla kendilerine yöneltilen soru çerçevesinde ne olacak Alagadi'nin durumu, bölgedeki mal varlığımız ne olacak? O iş bitti dedi. Anayasa Mahkemesinin kararından sonra o iş bitti dedi. Aynı çerçevede İskân Bakanı, o iş bitmedi mi daha? Biz bitti biliyoruz dediler. Yurttaş bunu söylüyor, doğru mu, yanlış mı? Yurttaş bunu söylüyor, biz bize verilen yanıt çerçevesinde bu emre uymayan Yüksek Mahkemenin kesmiş olduğu ve kesinleşen ara kararlarına uymayan şirketin kim olduğunu ve Hükümetin bunlar hakkında ne yaptığını sormak istiyoruz, yurttaş adına, yurttaş bekliyor. Cevap bekliyor ve Pazar günü işlenen suçun müsebiblerinin ortaya çıkartılmasını istiyoruz.

Gazeteler, Pazartesi gün ve bugünkü bazı gazeteler CTP'nin tertibi diye olayı kamuoyu önünde küçümseyip etkisizleştirmek için bazı yayınlar yapıyorlar. Kesinlikle ifade ediyorum ki bütün bölge halkı birlikte karar aldı ve bu kararda Ulusal Birlik Partisinin bölge yöneticileri ve Ulusal Birlik Partisinin üyeleri de vardı. Halkın Sesi'nde yayınlanan bu resimde işaretli kısımda görülen kişi Ulusal Birlik Partisi bölge eski yöneticisinin resmi görülmektedir. Bu zat Sayın Başsavcının ağabeyisidir. Eski Ulusal Birlik Partisi Komite Başkanı Özer Ermeniş. Şu andaki görevli Ulusal Birlik Partisi Komite Başkanı Tahsin Arif'de bu eylemin içindeydi. Şu andaki görevde bulunan bağımsız muhtar, muhtar Salahi Hüseyin'de bu eylemin içindeydi, düğünü olmasa tevkif

müzekeresiyle karakola götürülecekti. Ama düğünü olduğu için Esentapa Belediye Başkanı gibi tutup, kolundan tutup Girne'ye götürülmedi. Müsamaha yapıldı, haklıydı, düğünü var, halk adına oybirliği alınan bir karar, Anayasa garantisini altında, yasaların vermiş olduğu mülkiyet hakkını ve aşdeğer hakka sahip çıkmak için oybirliğiyle alınan bir kararı uygulamak için o da vardı, o da gitti. Düğünü olduğu için polis alıp götürmedi. Ancak bu olay bu şekilde earyan atmasına rağmen bazı gazetelerin, hala bugün iktidar partisi gazetasinin CTP'nin kompleksi diye bunun çarpıtmaya kalkışması hiç de doğru, ciddi bir yaklaşım değildir. Eğer CTP bu kadar güçlüyse ve Ulusal Birlik Partisi bölge yöneticilerini, Yeni doğuş Partisi ilçe başkanını, diğer bölgedeki diğer partilere mensup yetkilileri bu kadar yönlendirabiliyorsa aşkolsun derin. Ancak olay böyle değil. Bölgede çok büyük sorun vardır. Bölgede eşdeğercilerin elinde milyonlarca puan durmaktadır ve bölge beşka yerlerde ikenat eden kişilere peşkeş çakılmaktadır. Alagadi'da dağıtılan arazi alındığı takdirde elinde milyonlarca puanlık yurttaş ne yapacak? Kaldı ki Anayasa Mahkemesinin kesmiş olduğu hükümden Hükümete şöyle diyor; "Siz Turizm Endüstrisini Teşvik Yasası ile aşdeğer amacıyla vermiş olduğunuz mali iptal edip kamu maksadıyla olsa bile ilgili 41/77'nin 4'üncü maddesine dayanarak geri alıp turizm maksatlı olarak dağıtamazsınız" diyor.

Bu kadar Anayasa Mahkemesi açık hüküm koyduğuna göre, kesin hüküm koyduğuna göre, peki yurttaşın bu hakkını gasbedenler kimlerdir? Devlet gücü nerededir? Devlet gücü görmedik. Ancak Devletin, devlet gücünün Pazar günü anarşi yarattığını gördük ve yurttaşın üzerine copla, silâhla, tomsonla, otomatik silâhla gittiğini gördük.

BAŞKAN - Sayın Fadıl Çağda...

FADIL ÇAGDA (Devamla) - Bu emri veren Emniyet Genel Müdürü Namık Birgen suç işlemiştir. Orda komutanlara sorduk. Emri kimden aldınız? Biz emir kuluyuz, emri Emniyet Genel Müdüründen aldık. Silâhlı olarak buraya ve şarjörleri takip yurttaşa tevcih etme yetkisini Namık Birgen nerde bulmuştur? Namık Birgen'in biz hak sahibi yurttaşların yanında yer alarak izinsiz yurttaşın malına gasbedip gidip emrivaki yaratana karşı kullanmasını beklerdik. Ama görüyoruz ki işler ters döndü. Araştırdık. Araştırdık ve öğrendik ki her Londra'ya girişinde orda hak iddia eden firmanın özel misafiri, özel konuğu olmuştum ve özel harcamalarının ve izaz ikramlarının kat kat bu firma tarafından yapıldığını öğrendik. Doğru mu? Sayın Başbakan bunu araştırmakla mükelleftir. Eğer Pazar günü çevik kuvvetleri oraya gönderen Sayın Emniyet Genel Müdürü bu ilişki içerisinde göndermişse o makamda bir dakika bile duramaz. Üstüne üstlük yakasına yapışılması lâzımdır. Yurttaş bir iddiada daha bulunmaktadır. Sayın...

Buyurun Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın Çağda; süreniz geçmiştir. Eğer uzayacaksa...

FADIL ÇAGDA (Devamla) - Kısa bir süre...

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri...

FADIL ÇAGDA (Devamla) - Kısa bir bilgi daha aktaracağım ve eğer sayın milletvekilleri izin verirlerse...

MEHMET CIVA (Lefkoşa) (Yerinden) - 10 dakika daha.

BAŞKAN - 10 dakika çoktur. Peki toparlamaya çalışın 3-4 dakika içerisinde.

FADIL ÇAGDA (Devamla) - Peki kısa kesmeye çalışacağım.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; burda devlet ciddiyeti var mı, yok mu, devlet gücünün kimden yana olduğunu ve bu ülkede gerçekten hukukun üstünlüğünün olup olmadığının kararının verileceği momentteyiz. Eğer icra vardır derse Alakadi'de yurttaşın malını gasb edenlerin yakasına yapışarak bunu ortaya koymakla mükelleftir. Aksi taktirde hem yurttaş hem uluslararası çevreler Kuzey Kıbrıs'ta hukukun üstünlüğünün olmadığı, korsan bir devlet vardır kanaatine varacaktır. Bunda hiç kuşkunuz olmasın. Sorumluluğunuz çok büyüktür. Biz ülkemizi bir uluslararası şirkete peşkeş çektiğinizi defaatle ortaya koyduk. Ülkemizin kaynaklarının bir tek firmaya peşkeş çekilmemesi gerektiğinin uyarısını yaptık. Ancak sadece eşdeğer kaynaklar sınırsız olarak bu uluslararası tekele peşkeş çekildi. Biz endişe ediyoruz. Arkasındadır 'Rock-Shield' Bank'ın finansörü olduğu bu uluslararası tekel, ülkeyi devralma hazırlığı içindedir.

Sayın milletvekilleri; dün bir yanıt daha geldi. Bir süre önce sormuş olduğum bir sorunun yanıtı tesadüfen dün geldi. Sayın Başbakan bana yanıt verdi, ve Lâpta manastırına da yeniden Asil Nadir'in başvurduğunu bildirdi. Teşekkür ederim Sayın Başbakana verdiği doğru bilgiler için. Ancak ülkeyi Asil Nadir'e ve şirketine peşkeş çektiniz. Kaldı ki Poly Peck ülkemizde tescilli olmayan bir şirkettir. Tescilli olmamış bir şirketin ülkemizde ne hak iddia etmesi, ne dava görmesi, ne herhangi bir şikâyette bulunması hakkı vardır. Polis Pazar günkü olaylardan sonra 50 kişiyi tutuklayıp götürdü. Sordu niçin tutukluyorsunuz bizi?

Polipeck'in malına girmek, Polipeck'in malına zarar vermekten dolayı tutukluyormuş. Durum bu kadar gülünç ve bu kadar vahimdir. Burda olmayan, herhangi bir hukuksal varlığı olmayan bir şirketin adına işlem yapılıyor, adına olmaması gereken hak talep ediliyor ve devletin polis gücü onlar adına yurttaşın karşısına çıkmaktadır. Bu kabul edilebilecek bir şey değildir. Bunun sorumluluğu çok büyüktür. Hiç biri bu sorumluluğun altından kalkamaz. Ondan sonra yurttaş eline geçirdiğiyle, şahırları işgal ederse hiç biriniz kurtulamayacak. Bu gelişmeler bu kadar vahim olayların habercisidir. Ondan sonra Cumhuriyetçi Türk Partisi sizi uyarmadı demeyin. Biz soruyoruz, bizim muhatabımız ne Asilkan'dır, ne Polipeck'tir, ne onun burdaki diğer şirketleridir. Bizim muhatabımız devlettir. Devlet verilen emirlere riayet etmeyenlerin haddini bildirmekle mükelleftir, bir. Mahkemenin kestiği kararları uygulamakla mükelleftir, iki. Yurttaşının yasayla güvence altına alınmış anayasal haklarını kendisine vermekle mükelleftir. Bunların tümünü yurttaş adına bu kürsüden bir kez daha talep ediyoruz. Teşekkürler.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz Sayın Fadıl Çağda.

SALİH USAR (Girna) (Yerinden) - KKTC değil, Madirland.

BAŞKAN - Sayın Bakan, buyurun Sayın Nazif Borman.

ULAŞTIRMA, BAYINDIRLIK VE TURİZM BAKANI NAZİF BORMAN -
Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; konuşmanın tabii çok yönleri olan bir durumu ortada. Ben sadece kendi Bakanlığımın olan vechesini ve durumunu aktaracağım. Tahmin ederim İskân Bakanlığı kendi Bakanlığı, tasarruflarıyla ilgili diğer konularda da ilgili arkadaşlar konuyu Yüce Meclisin dikkatine getirecektir.

Şimdi Alagadi olayı, hepimiz hafızalarımızı tazelersek şöyle başlamıştır; Ulusal Birlik Partisi - Toplumcu Kurtuluş Partisi koalisyon hükümetinde bu bölgede yatırım yapmak üzere bir talepte bulunuldu. Bu gayet normal. Bu konu bilahare brifinglerle Atatürk Kültür Merkezi'nde basına ve halka sunuldu, gayet özetle geçiyorum bunları ve bu konuda Toplumcu Kurtuluş Partisi - Ulusal Birlik Partisi koalisyon döneminin son günlerine kadar bu proje çalışmalarını şeklinde devam etti. Bunun yapılıp yapılmayacağı konusunda Bakanlığımızda bir işlem yapılmadı. Ancak koalisyonun son günlerinde bu yatırımcı firmaya Turizm Bakanlığı bu projenin kabul edilmediğini yazdı. Birinci safhası bu, çok özetle.

Bilahare benim Turizm işleriyle ilgili Bakanlığım döneminde bu proje tazelendi. Tekrar sunuldu, avam proje şeklinde. Biz avam projeyi ülke yararına gördüğümüz için teknik anlamda bunun yapılabilir olduğunu

ve ekonomik avantajlarını bu ülkeye vereceğini görüş olarak Devlet Plânlama Teşkilâtına aktardık. O safhada da değerlendirmeler yapıldıktan sonra bu projenin ülke yararına olacağı görüşleri ortaya çıktı. Bizim teknik yönden Bakanlığımızın yaptığı işlem şu: Biz yatırımcı firmaya kendi tasarrufumuza verilen ki biraz sonra buna da tekrar döneceğim. Bu arazi üzerinde yatırım yapılmasını kabul ettiğimizi ve bu araziyi esas projelerinin sunulmasına kadar rezerve ayırdığımızı bildirdik. Rezerve ayırdığımızı ama projenin sunulmasından sonra bunun tastiki, onaylanması ve bilâhare kira kontratının, Turizmi Teşvik Yasasına göre uygun olarak kira kontratının yapılacağını bildirdik. Bu safhada bildiğiniz gibi 1982-83'de o zaman Ticaret ve Turizm Bakanı idim. Biz kamuda kalması gereken yerler konusunda bina olsun, arazi olsun, bir Bakanlar Kurulu kararı istihlal etmiştik ve o tarihte birkısım yerleri kendi plânlamamıza ve görüşümüze göre uygun olan yerleri ve binaları turizm amacıyla kullanılmak üzere kamu yararına ayrılmasını sağladık. Olay 1982-83'de Bakanlar Kurulu kararları var, Resmi Gazetede bunlar hepsi yayınlanmıştır ve 83'ten sonra muhtelif tarihlerde muhtelif projeler için bu tür kararlar üretilmiştir. Ama eski Anayasamıza göre de bunlar yapılabilir idi. Eski Anayasamıza göre bunlar yapılabilir idi. Bilâhare Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Anayasası geçti, hepimiz biliyoruz ve bu işlemler de devam etti. Bize müracaatta bulunan bütün yatırımcılara ve sunulan bütün projelere, kimisine müsbet, kimisine menfi, yahut daha ileri çalışma yapınız şeklinde

bildirimde bulunduk ve son Turizmi Teşvik Yasasını geçirirken de elbette ki hukukçularımızdan görüşler aldık ve bu yasa da geçti bu Yüce Meclisten. Bilâhare Fadıl arkadaşımızın burda açıkladığı gibi kendilerini mutazarrır hisseden bazı eski tahsis sahipleri ile bunlar ayrılırken bu tahsis sahiplerine eşdeğer yahut aynı önemde, yani rehabilitasyon amacıyla kaynakların verileceği prensip olarak kabul edilmişti. Ama o safhasını bilemiyorum. Yani verildi mi hakikaten bunlara birşey, yoksa verilmedi mi? Fazla uzatmayalım. Anayasa Mahkemesine sunulan konuda bir karar istihsal edildi. Bizler Bakanlık olarak elbette ki bu kararı reddetmek yahut kabul etmek durumunda değiliz. Çünkü bu ülkenin en yüksek yargı organının kararıdır dedik ve Fadıl Beyin burda okuduğu şekilde, ki cevabımız da vardır, bir yazı ile bu yatırımcıya bütün işlemleri durdurmasını bildirdik. Anayasa Mahkemesi kararı bizim Turizmi Teşvik Yasasındaki bize ayrılan o tür kaynakları iptal ettiği için

sizi ilgilendirmiyor diye görüş aldık. Artık Turizm Bakanlığı tasarruf yetkisine haiz değildir bu kaynaklar üzerinde. Yani Anayasamızda öngörüldüğü şekilde Hükümet arazileri, hali araziler vesaire bunlar kamu yararına kalan bu kısımlar dışında Rumlardan intikal eden arazilerin eşdeğere kaynak olacağı konusunda kararı uyarınca biz bildirimde bulunduk ve bu yatırım sahasında hiçbir işlem yapmamasını bildirdik. Bunu artık bizim açımızdan, bizim Bakanlığımız açısından takip edecek bir durumumuz yoktur. Nitekim Turizm Bakanının bu kararı uygulamadığı şeklinde mahkemeden hapis istemiyle birtakım celpnameler aldık. Ama hakimlerimize bizim kararlarımızı, yazılarımızı gösterdiğimiz anda da bu talepler geri çekildi. Yani bizim Bakanlık olarak, benim şahsen Bakan olarak başka bir idari tasarrufta bulunmak durumum ortadan kalkmış oldu. Bu araziler şimdi bunun gibi diğerleri de, halen verilmeyen, kira kontratına bağlanmayan ki aşağı yukarı birkaçı dışında hepsi tamamen serbest olarak İskan Bakanlığının tasarrufuna geçmiştir. Bizim Bakanlığımız açısından olay bu kadardır. Ve benim bundan sonraki safhalarla ilgili herhangi bir cevap vermek durumum yoktur. Bilemiyorum da zaten. İlgili arkadaşlar bunları da cevaplamak suretiyle sanıyorum bu Yüce Mecliste konuya bir açıklık getirmiş olacaklardır.

FADIL ÇAĞDA (Girne) (Yerinden) - Sayın Bakan polisin gönderilmesiyle ilgili herhangi bir şeyiniz yok?

NAZIF BORMAN (Devamla) - Kesinlikle.

FADIL ÇAĞDA (Devamla) - Teşekkür ederim.

NAZİF BORMAN (Devamla) - Hem bilgim yok, hem böyle bir idari tasarrufta bulunmak hak ve hukukum yok. Çünkü bizim tasarrufumuzdan çıkmıştır bu gibi yerler. Ve biz sadece bu yatırımcıya, bütün talep sahiplerine, bütün proje sahiplerine aynı bildirimde bulunduk. Kesinlikle durdurun dedik. Sadece bizim şu anda ilgilendiğimiz kira kontratına bağlanan yani idarenin hukuki bir sorumluluğu olan konulardadır. Onun dışındaki bütün tasarruflar tarafımızdan ilgili proje sahiplerine bildirilmek suretiyle Anayasa Mahkemesinin hükmü uygulanmıştır.

Bu safhada Bakanlığımızla ilgili olarak verebileceğim izahat budur. Ama bu konu üzerinde sadece görüşlerimi aktarmakta Turizmle ilgilenen bir kişi olarak, bir Bakan olarak benim görevimdi. Geçen yıl Bütçe genel görüşmesinde de bu konular açılmış ve bu dıştan gelen dış yatırımlar için oldukça geniş tenkitler yapılmıştı. Ve o gün de cevaben tutanaklara bakılabilir. Bu konu üzerinde durmuş ve bu ülkenin dış yatırıma ihtiyacı olduğunu, dış yatırımsız arzuladığımız süratte ve kapasitede bir kalkınmaya ulaşamayacağımızı ve bizim partimizin politikası ve görüşü olarak da her şart altında gerek iç, gerekse dış yatırımcılara her türlü teşvikin verilmesi suretiyle Kuzey Kıbrıs'ta istihdam olanaklarının artırılması, üretimin çoğaltılması, hizmet sektörünün genişletilmesi ve gelir seviyesinin yükseltilmesi amacıyla olduğumuzu belirtmiştim.

Bu safhada, yine aynı görüşü paylaşıyorum ve Anayasamız iptal etmesine rağmen, turizm yatırımları açısından ortaya çıkan bu durum, ülkemizin ekonomik gelişmesine, en azından uzun bir müddet sekte vuracağını, mani olacağını da bu vesileyle söylemek istiyorum. Beni sabırla dinlediğiniz için teşekkür ederim.

HASAN SARICA (Lefkoşa)(Yerinden)- Bir soru sorabilir miyim?

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Bakan Nazif Borman. Buyurun Sayın Bakan Mustafa Adaoğlu.

İSKÂN BAKANI MUSTAFA ADAOĞLU - Saygıdeğer Başkan, muhterem arkadaşlarım; konuyu üç, dört açıdan değerlendirmeye çaba göstereceğim. Her şeyden önce genel bir sav vardır, genel bir iddia vardır. Hukukun üstünlüğüne saygılı mıyız, değil miyiz? Ulusal Birlik Partisi Hükümetleri, hukuk devletinin ötesinde, sosyal devlet olma ilkesini, onun bir aşaması olarak sosyal devlet olma ilkesini benimseyen bir parti olarak elbetteki hukukun üstünlüğüne, yüceliğine, icraatımızla ve uygulamalarımızla içten saygılıyız.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Gazi Mağusa)(Yerinden)- İnanıyoruz biz de.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla)- Yürekten inanıyoruz ve uygulamaları kendi hukuk bilgin çerçevesinde ve İskân Yasasının ortaya koyduğu, çizdiği boyutlar doğrultusunda değerlendirdiğimizde, bu konudaki duyarlılığımızı ana çizgileriyle vurgulamakta yarar gördüm.

Sayın Bakan arkadaşım, Turizm Bakanımız burda az önce vurguladılar. Dediler ki, Turizm Teşvik Yasasının ilgili maddesi Güney Göçmenler Derneğinin müracaatı nedeniyle Yüksek Mahkemece, yahut alışılan bir deyişle ona muadil olarak Anayasa Mahkemesince iptal edildiği günün haftasına, Yürütme olarak birtakım ön bağlantılarımız olmasına karşın, Turizm Teşvik Yasasının öngördüğü arazilerin kiralanması yönünde gerekli hukuki prosedür tamamlanmadığı için, yani rezerv olarak ayrılmıştı bu arazi Alakadi Bölgesi. Proje için gerekli hazırlıklar yönünden bir zaman payı verilmişti. Bir ön çalışma yapılmıştı, bir ön bağlantı vardı. Fakat, Turizm Teşvik Yasasının öngördüğü nihai kiralama işlemi, hukukun tekamülü bakımından tüzel kişilik olarak bu bağlantı yapılmadığı için, bu noktada dahi duyarlılık gösterdik. Zorlanmadı hukuk. Derhal bu tür işlemlerde bulunanların, yani hukuki prosedür bakımından yeterli tekamülü yerine getirmeyenlere, tümüne birden ilgili bakanlık gerekli duyuruyu, gerekli bildiriye gereği için, yalnız duyuru açısından değil, gereği için sunmuştur. İşte kanıt bu. Hukuka saygılı olmasaydık, hukuki prosedürde gelen bir noktayı genelleme yapmak suretiyle devleti birtakım ekonomik yönden sıkıntılara sokacak gerekçelerine sığınardık ve anında Poli-Peck'i, Alakadi konusunun geçen gün ortaya çıkan aktüel durumundan önce bu gerekliliği yerine getirilmiştir.

ERGİN ABDULLAH (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Yaratmazdınız onu Sayın Bakan.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla)- Müsaade buyurun arkadaşlar.

ERGİN ABDULLAH (Devamla)- Hukukun üstünlüğüne lüzum kalmazdı efendim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla)- Geleceğiz, geleceğiz. Alakadi konusunda, demek ki hukuka saygılı konusunu kimse monopolüne alamaz bu memlekette. Kimsenin monopolünde değildir.

İkinci nokta, ana hatlarıyla birlikte partimizin programı açıktır ve seçiktir.

paylaşırsınız, paylaşmazsınız. Ulusal Birlik Partisi belirli koşullar içerisinde, belirli kontrollü değerlendirmeler içerisinde yabancı sermayenin yatırımlarına karşı olan bir parti değildir. Bunu da vurgulamakta yarar vardır.

Üçüncü nokta; kendi Bakanlığımızı ilgilendiren hususlardaki hukuki irdelemelere gireceğiz. Anayasa Mahkemesinin kararlarını ben yorumlayacak değilim. Ama konu Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Anayasasının kamu yararına ayrılacak yerler konusunu düzenleyen maddesinin dar kapsamlı oluşu, soyut bir sözcük olarak ortaya konulmayıp somutta hangi yerlerin kamu yararına ayrılabilmesine açık ve seçik olarak vurgulamasına dayalı olarak turizme yapılacak arazi şeklindeki teşviklerin kamu yararıyla ilgili bir konu olmadığı gerekçesine bağlanarak iptali yapılmıştır. Doğrudur veya yanlıştır, o ayrı bir konu. Hukukun üstünlüğü ve verilen kararların nihailiğine dayalı olarak.

Alagadi bölgesinin coğrafi mülkiyet yapısı, kendi boyutları içerisinde değişik bir görünüm arz eder. Bu bölgenin arazisinin büyük bir çoğunluğu, belki de %60'ı aşkın bir çoğunluğu hali arazidir. Bir kısmı da 1975 yıllarında topraklandırma politikası doğrultusunda topraklandırmadan hak sahibi olan vatandaşlarımızın esenlendirilmesine yönelik olarak tahsislerine verilmiştir ki toprak olarak genelde söylemiyorum ama genel yapısı itibarıyla söylüyorum özel istisnalar dışında, toprak yapısı olarak genel durumu itibarıyla tarım dışı bir yapı özelliğine sahiptir. Tarımsal yönü üzerindeki zeytin ağaçları ve diğer üretime yönelik bitkisel yönüdür. Kısmen olmak üzere. Bakanlar Kurulu, 41/77 sayılı İskan Yasasının 4 (1) maddesine dayanarak ve Anayasanın 159'uncu maddesinin (3)'üncü fıkrasını geniş yorumlayarak bu ve buna benzer bir çok bölgede Turizm Bakanlığının kendi yapmış olduğu planlamalar doğrultusunda özellikle son yıllarda bu planlamalar ciddi bir şekilde yerine getirilmektedir. Bu planlamalar doğrultusunda bir kuruluşa icar etmiştir. İcar ederken tahsiste hak sahibi olan vatandaşların durumlarını da iptal etmiştir ve Resmi Gazetede yasa gereği usul bakımından yayınlanması yayınlanmıştır. Yani Alagadi bölgesinde Esentepli hemşehrilerimize 75 ve daha sonrası tahsis edilen bölgeler ilgili şirketin kamu yararına ayrılıp turizme yönelik bir yatırım yönünden yapılacak düzenlemelerle ilgili prosedür içerisinde iptali yapılmıştır, altını çiziyorum, iptali yapılmıştır ve bu bahsettiğimiz Anayasa Mahkemesi aldığı karara gelinceye kadar da bu değerlendirme bu şekilde ortaya çıkmıştır.

Tahsiste hak sahibi vatandaşa bizim Yasamız, gerekçeler açık olmak kaydıyla tahsis hakkı iptal edilebilir. Ona karşın muadil kaynaklar verilir. Kaldı ki, şu aşamada turizmi, bir an için turizme ayrılan bu kaynağı devre dışı tutalım. Arada şunu yapalım. Eğer eşdeğerciye kesin tasarruf vermişse, yine Anayasamız gereği, kesin tasarruf eşittir koçan şeklindeki bizim yüzde yüz mülkiyet hakkına saygımız dolayısıyla ~~kamulaştırma~~ yoluyla rayiç bedeli üzerinden bedeli ödenir. Bunlar, bilinen uygulamalardır. Şimdi, ilgili bölge ve bu bölgelere yönelik politikaları da Hükümetimiz turizm yönündeki kendi düşündüğü modelin yapısında birtakım, Sayın Bakanın az önce sunmuş olmasına karşın, sunmuştur sizlere, buna karşın, hukukun üstünlüğüne saygılı olduğu için, ~~hakkını da~~ savunuyor. Zorlamaya gitmeden, turizm için öngörülen kaynakları eşdeğerciye ilgili Yasanın öngördüğü yöntemler ve yaklaşımlar içerisinde kaynak olarak sunulması konusunda da tavrını açık olarak ortaya koymuştur. Biz şimdi İzkân Bakanlığı olarak, Turizm Bakanlığıyla bu tür yerlerin boyutları, nitelikleri, puanlamaları konusunda çalışmalar içerisindeyiz. Haftalardır bu çalışma içerisinde bulunuyoruz. Fakat, bu noktaya gelindiğinde, şimdi, bir satır geriye tekrar dönüyorum. İptal edilen tahsis vardır. Yasamız buna gerek bireysel açıdan olsun, gerek kamu yararı açısından olsun müsaittir tahsise. Yeter ki karşılığındaki bir değerlendirmesi verilsin.

FADIL ÇAĞDA (Girne)(Yerinden)- O kararı size İdare Mahkemesi verecek Sayın Bakan.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla)- Bir dakika.

FADIL ÇAĞDA (Devamla)- Odur.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla)- Müsaade buyurunuz. Şu anda turizme yönelik bir yatırım yönündeki kamuya ayrılan bu durum, eşdeğere yönelik bir kaynak olduğunda,

soyut olarak konuşuyoruz, genel olarak konuşuyoruz, bu memlekette düzenlenecek İmar Yasası doğrultusunda, hatta şu anda geçerli olan Fesil 96 Yollar ve Binalar Yasasının 14 (2) maddesi doğrultusunda yine bireyin mülkiyet hakkını da kısıtlama kaydıyla belirli düzenlemelere gidebiliriz. Yani, aynı bölgeyi, gerek imar, hazırlamakta olduğumuz İmar Yasası doğrultusunda, gerekse İmar Yasası hazırlanıncaya kadar yürürlükte olan Yollar ve Binalar Yasasının 14'üncü maddesi (2)'ye, yani kamu yararına atıfta bulunan maddesidir 14 (2) İngiliz Döneminden kalan ve henüz geçerli olan düzenlemelerdir. Ona dayalı olarak eşdeğere kaynak dahi olsa, turizm maksatlı bir eşdeğer paketi içerisine koyabiliriz. Dolayısıyla, illâ ki bu tahsisler iptal edildi ve bu mahkeme bu kararı aldı diye, yasal bakımından aynı hak sahipleri, aynı arazileri verme diye hukuki bir zorunluluk yoktur. Onu vurgulamak istiyorum. O nokta üzerinde duruyorum. Yasal zorunluluğumuz nedir?

FADIL ÇAĞDA (Girne)(Yerinden)- Anayasa Mahkemesi size yapamazsınız diyor Sayın Bakan.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla)- Müsaade buyurunuz. Yorum yapıyoruz, değerlendirme yapıyoruz. Mülkiyete Anayasa yine der, Anayasa mülkiyeti kamu yararına sınırlandırılabilir. Yeter ki o sınırlandırmada mülk sahibinin mutazarrır olduğu durumu ödesin. Kat mülkiyetleri. Niye Mağusa'da 27 ayak yükseklikte ve iki kattan yüksek bina yapamıyoruz? Neden? Niye mağdur bölgelerde belirli düzenlemeler yapılıyor?

ERDAL SÜREÇ (Lefkoşa)(Yerinden)- Kim yapamaz?

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla)- Muhakkak surette. Benim burda açıkça söylemek istediğim husus şudur. Vatandaşın mülkiyet hakkına yahut da tahsis hakkına partimizin herhangi bir hücumu yoktur. Anlatmak istediğim husus şudur. Turizme, kamu yararına ayrılan bölge, Turizm Bakanlığının tasarrufundan çıktı diye, anlatabildim mi? Ve eşdeğerciye bu kaynaktan vereceğiz doğrultusunda hareket ederek, illâ ki tarım arazisi şeklinde vermek diye bir zorunluluğumuz yoktur.

O bölge yine bir memleket ekonomisi bakımından İmar Yasası doğrultusunda ve turizm alanı olur, bu tek eşdeğerciye verilir, eşdeğerci yabancı sermayeyi bütünleştir, kaynağı ondan, arsası benden diyor, arazisi benden sermayesi senden kendi arasında şirket mi kurar yahut kendi ulusal sermayesi mi vardır o bütünlük içerisinde yine turizm yatırımı yapabiliriz. Bizim burda görevimiz, bizim burda hassasiyetle...

FADIL ÇAGDA (Girne) (Yerinden) - Eşdeğerci yapar diyor.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Gözetmemiz gereken görevimiz... Eşdeğerci yapar. Eşdeğerci olursa kesin tasarrufu vardır, kamulaştırıldığı zaman rayiç bedeli üzerinden Tapu Dairesince takdir ettiği ölçüler doğrultusunda gerekli ödentiği yapar.

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Girne) (Yerinden) - Ağırdağı aldınız işte öyle ödediniz.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Evet. Şimdi biz burda 1982 İskan Yasası revizyonu öngörüyor. Olaylar böyle olduğu için. Bu Esentepe'nin revizyonu yapılmamıştı. Bu konuda bu olay çıktığı için değil. Yahut olayların gerisinde kalmanın getirdiği bir zihniyeti ortaya koymuyorum. Aylar öncesi bu talimat Bakanlıkça verilmiştir, Girne Bölgesi Topraklandırma Şubemiz Esentepe'nin revizyonunu yapmıştır ve şu anda ilgili hak sahiplerine Alagadi bölgesinin gerek kamulaştırılması yahut bilahare o bölgeyi turizm maksatlı eşdeğerciye kaynak olarak sunmamızdan doğabilecek yararlarını tanzim etmek bakımından, yasanın öngördüğü şekilde rezerv kaynaklarımızdan ilgili vatandaşlarımıza kaynak aktarımı yapılacaktır. Bu böyle bilinmesi lazımdır.

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Devamla) - Sayın Adaoğlu anlamadın. Bu vatandaşlar tazmin edilecek mi yahut eşdeğerine karşılık verilecek mi?

MUSTAFA ADAOGLU (Devamla) - Tahsislerine karşılık kaynak verilecektir efendim.

MUSTAFA HACIAHMETOGLU (Devamla) - Veya tazminat.

MUSTAFA ADAOGLU (Devamla) - Tazminat, kesin tasarruf almışsa şimdiye kadar tazminatını almış olması lazımdı yahutta tazminat konusunda gerekli işlemler yapılmış olması lazımdır. Benim bildiğim 22 tahsisli hak sahibi vardır. Çünkü tahsisli hak sahibiyle kesin tasarruf alanların kamulaştırmadan doğan hakları yahut yasal bakımından yapılan iptallerdeki pozisyonları birbirinden farklıdır. Birisi kamulaştırmanın öngördüğü tazminata tabidir. Diğerleri iptal edilen doğan kaynak alımına karşılık muadil paralel kaynaklar sunulur. Bu işlemler içerisindeyiz.

FABİL ÇAĞDA (Girne) (Yerinden) - İleriye döndük.

MUSTAFA ADAOGLU (Devamla) - Şimdi olayı siz yaşadınız. Alagadi olayında siz bulundunuz milletvekilleri olarak. Bana sorarsanız kişisel bu iki görüşümü söyleyim. İster beğenilsin ister beğenilmesin kişisel görüşüm şudur: iptali yapılan bir tahsisle arazi üzerinde hak arama yeri devlettir. O hakkı biz vermemişsek ihmal etmişse, onun muhatabı hükümettir. İskan Bakanlığıdır. Eğer kesin tasarruf sahibiyse, kamulaştırmadan doğan parasal tazminat ödememişsek Maliye Bakanlığıdır iptal edilen bir yere sahip çıkması, çalışma, hukuk bakımından işte sizin savunduğunuz o hukuki ilke bakımından benim anlayışıma ters düşen zorlama demektir. Zorlayıcı harekette bulunmak demektir.

FERDİ SABİT SOYER (Gazi Mağusa) (Yerinden) - İnşaata devam edecek? Hukuka uygun mu?

MUSTAFA ADAOGLU (Devamla) - Tahsislerine karşılık kaynak verilecektir efendim.

MUSTAFA HACIAHMETOGLU (Devamla) - Veya tazminat.

MUSTAFA ADAOGLU (Devamla) - Tazminat, kesin tasarruf almışsa şimdiye kadar tazminatını almış olması lazımdı yahutta tazminat konusunda gerekli işlemler yapılmış olması lazımdı. Benim bildiğim 22 tahsisli hak sahibi vardır. Çünkü tahsisli hak sahibiyle kesin tasarruf alanların kamulaştırmadan doğan hakları yahut yasal bakımından yapılan iptallerdeki pozisyonları birbirinden farklıdır. Birisi kamulaştırmanın öngördüğü tazminata tabidir. Diğer iptal edilen doğan kaynak alımına karşılık muadil paralel kaynaklar sunulur. Bu işlemler içerisindeyiz.

FABİL ÇAGDA (Girne) (Yerinden) - İleriye dönük.

MUSTAFA ADAOGLU (Devamla) - Şimdi olayı siz yaşadınız. Alagadi olayında siz bulundunuz milletvekilleri olarak. Bana sorarsanız kişisel bu iki görüşümü söyleyim. İster beğenilsin ister beğenilmesin kişisel görüşüm şudur: iptali yapılan bir tahsisle arazi üzerinde hak arama yeri devlettir. O hakkı biz vermemişsek ihmal etmişse, onun muhatabı hükümettir. İskan Bakanlığıdır. Eğer kesin tasarruf sahibiyse, kamulaştırmadan doğan parasal tazminat ödememişsek Maliye Bakanlığıdır iptal edilen bir yere sahip çıkması, çalışma, hukuk bakımından işte sizin savunduğunuz o hukuki ilke bakımından benim anlayışıma ters düşen zorlama demektir. Zorlayıcı harekette bulunmak demektir.

FERDİ SABİT SOYER (Gazi Mağusa) (Yerinden) - İnşaata devam edecek? Hukuka uygun mu?

MUSTAFA ADAOGLU (Devamla) - İnşaat konusunda bana gelen bilgiler çerçevesinde Sayın Turizm Bakanım biz kimsenin müdafasını yapmıyoruz kusura bakmayınız. Bu memlekette biz yurtseverlik ve milliyetçilik bakımından...

ERGIN ABDULLAH (Gazi Mağusa) (Yerinden) - İcraatta belli olur.

MUSTAFA ADAOGLU (Devamla) - Kimseyle yarışmıyoruz. Bellidir pozisyonumuz tutumumuz. Kimseyi de bunun dışında görmüyoruz. Yeter ki birtakım münferit olayları kendi dünya görüşleriniz doğrultusunda genele teşmil ederek bir kaşık suda bu memlekette fırtına yaratmayalım. Bir nevi bu gibi konularda memlekette hukuka saygılı bir hükümet yapısı içerisinde anarşiye yeşil ışık yakmayalım arkadaşlar. Tartışalım burda.

FERDI SABIT SOYER (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Polisi siz mi yolladınız Sayın Bakan?

MUSTAFA ADAOGLU (Devamla) - Tartışalım burda. Bu tartışmaları yapalım.

FADIL ÇAĞDA (Girne) (Yerinden) - Mal sahibi olarak polisi siz mi gönderdiniz Sayın Bakan?

MUSTAFA ADAOGLU (Devamla) - Size izah ettim Sayın Fadil Çağda. Tahsisi yasal olarak iptal edilip Resmî Gazete'de iptal edilen, onun karşılığını vermek yönündeki etkinliklerimizin devam ettiği bir durumda ille ki tahsis edilen bir arazi, yani iptali yapılan Anayasa Mahkemesi tarafından iptali yapılan arazi, iptal edildi diye tahsisi iptal edilen kişiye tekrar rücu edecek diye bir anlayış olamaz diyorum.

Ornekleri verdim. Tekrarlamayayım tekrar.

FADIL ÇAĞDA (Girne)(Yerinden)- Yüksek İdare Mahkemesi karar verecek Sayın Bakan.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla)- Velhasıl turizm bakımından her iki taraf olmaz. Bu taraftan eşdeğerli Güney Göçmeni olan eşdeğerciye verilir İmar Yasaları doğrultusunda. Oraya yine de turizm yatırımı yapılabilir. Tarım dışı bir arazi olmaktan çıkar. Biz bu konuyu ...

FADIL ÇAĞDA (Devamla)- O ileriki sorundur Sayın Bakan.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla)- Zaten biz bu konuyu bu açıdan

BAŞKAN - Dinleyelim efendim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla)- Yapılacaktır efendim, yapılacaktır.

BAŞKAN - Dinleyelim efendim, dinleyelim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla)- Bizim için önem ...

SALİH USAR (Girne)(Yerinden)- Olmayacak şey üzerine fikir yürütmeyelim. Anayasa Mahkemesinin ve Yüksek Mahkemenin kararını da yorumlama hakkı da size verilmemiştir.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla)- Yorumlama hakkı değil.

BAŞKAN - Karşılıklı konuşmayalım lütfen.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla)- Yorumlama hakkı yoktur ve Anayasa Mahkemesinden değil, sonuçtaki turizm açısından eşdeğerciye devreye sokuyoruz. Kendi insanımızı devreye sokma yönündeki çalışmalarımızdır.

SALİH USAR (Girne)(Yerinden)- Siz Asil Nadir'i devreye sokuyorsunuz. Yok eşdeğerciyi. Asil Nadir'i devreye sokuyorsunuz.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla)- Ya eşdeğerciden yanasınız, anlatabildim mi, veyahut birtakım ...

SALİH USAR (Devamla)- Çok geç ...

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; karşılıklı konuşmalıyım lütfen. Dinleyelim sayın konuşmacıyı, cevap verirsiniz.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla)- Konuştuklarım, bozuk cümlelerim olabilir. Bir kez daha vurgulayayım. Sayın Başkan ...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Mustafa Adaoğlu.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla)- Alakadi Bölgesi olsun, Kaplıca Bölgesi olsun, yahut turizmin öngördüğü Bafra Bölgesi olsun, Kumyalı Bölgesi olsun, bu bölgelerde Turizm Bakanlığının Anayasa Mahkemesi öncesinde, hukuki bakımından Yasanın öngördüğü tekamüller yapılmışsa, yani, resmen kırk dokuz yıllığına yahut da şu yıllığına, kira işlemleri yapılmışsa, bu işlemlerle ilgili hukuki bağlantı ilgili yatırımcılara bir güvencedir, devlet olmanın gereğidir. Hukuki prosedürü tamamlanmamış olan, ki Alakadi bu konulardan bir tanesidir, Hükümetimiz tavrını ortaya koymuştur. Bu yerler, yani Turizm Bakanlığıyla İmar Yasamız çerçevesinde, çerçevemizde eşdeğercimize kaynak olarak verilecektir. Belki burda mülkiyet hakları bakımından ama yine memleket ekonomisinin yararı açısından turizme yönelik yatırımlar yapılması kaydıyla, ki bu her memlekette böyledir. Bugün en demokratik ülkelerde değil memleketin fiziki planlaması çerçevesinde, evinin önüne ekeceği ağacın tipi dahi belirleniyor. Çünkü, her planlama bir sınırlama getiriyor.

SALİH USAR (Girne)(Yerinden)- Siz planları, programları tümünden reddediyorsunuz.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla)- Konu bu açıdandır arkadaşlar. Bizim bildiğimiz, vakti almak istemiyorum,...

SALİH USAR (Devamla)- Liberal ekonomi diyorsunuz, her türlü plânı programı reddediyorsunuz, şimdi ağaca getiriyorsunuz.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla)- Vaktinizi almak istemiyorum.

SALİH USAR (Devamla)- Şimdi ağaca kadar plânlama getiriyorsunuz.

TİCARET VE SANAYİ BAKANI TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)- Sayın Başkan, biz de başlayalım.

BAŞKAN - Evet, sayın milletvekilleri; lütfen müdahale etmeyelim efendim konuşmacıya.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla)- Lütfen, şimdi ...

FERDİ SABİT SOYER (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Polise emri kim verdi efendim, onu söyleyin bize. Başbakan verdi, İçişleri Bakanı verdi, kim verdi? Anlatın dinleyelim.

BAŞKAN - Müdahale etmeyelim efendim konuşmacıya.

Sayın milletvekilleri; Sayın Adaoğlu lütfen konuşmanızı bağlayın efendim. Konu başka bir gün ...

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla)- Arkadaşlar, bize bu konuda verilen bilgiler ışığında ...

BAŞKAN - Bunu başka bir gün ...

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla)- Bu iptal edilen tahsisli arazilerin kendiliğinden sahip çıkma yönündeki çaba karşısında, Esentepe Köyünden polise yapılan bir ihbar dolayısıyla memleketin güvenliği açısından, olası ki bu olayların gerisinde kendi insanımızın ilişkileri açısından büyük sıkıntıları çekmemesi için gerekli güvenlik çabası yapılmıştır. İhbar, yine Esentepe'deki vatandaşlarımız tarafından emniyet ilgililerine yapılmıştır. Bu doğrultuda gerekli güvenlik önlemleri alınmıştır. Yüce Meclise, beni dinleme toleransı gösterdiğiniz için ...

FADIL ÇAĞDA (Girne)(Yerinden)- Şu anda inşaat devam ediyor Sayın Bakan.

FERDİ SABİT SOYER (Gazi Mağusa)(Yerinden)- İnşaat için ne karar veriyorsunuz Sayın Bakan?

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla)- Saygılarımı sunarım.

FADIL ÇAĞDA (Devamla)- İnşaat devam ediyor.

BAŞKAN - Dinleyelim efendim lütfen.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla)- İnşaat diye bir olgu durmuştur. Anlatabildim mi?

FERDİ SABİT SOYER (Devamla)- Hani hukuk nerde?

BAŞKAN - Dinleyelim efendim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla)- Şantiye şeklinde, ilgili, şimdi arkadaşlar, objektif olarak konuşuyoruz.

AKTAN SADIK (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Asil Bey de öyle dedi.

FERDİ SABİT SOYER (Devamla) - Asil Nadir sözkonusu olduğunda hukuk hukuktur.

MUSTAFA ADAOGLU (Devamla)- İlgili karar, Temmuz 1988'de Anayasa Mahkemesinde verilmiştir. Temmuz 1988 öncesi ilgili proje olacağı varsayımıyla ki bence hukuki bağlantısı tam yapılmadan varsayımına dayalı olmaması lazımdı.

SALİH USAR (Girne)(Yerinden)- O güvenceyi zaten verdiniz siz.

MUSTAFA ADAOGLU (Devamla)- Bu çerçevede işlemler başlatılmıştır. Onun ötesinde Turizm Bakanının bugün bu işlemler iptal edilmiştir hukuki üstünlüğü ve Anayasa Mahkemesinin doğrultusunda diye yazılı belge sunarken, ondan sonra inşaatlara perde gerisinden yeşil ışık yakma diye bir politika yoktur. Teşekkür eder, saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Mustafa Adaoğlu.

FERDİ SABİT SOYER (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Polisi yolladınız mı efendim oraya inşaatı durdursun? Kaçak işçiler vardır. Çalışma Bakanı nerededir? Asil Nadir kaçak işçi işletir. Çalışma Bakanı ne yaptı?

ZİYA RIZKI (Girne)(Yerinden)- Sayın Başkan ...

BAŞKAN - Sayın Ziya Rızkı ne hakkındadır efendim?

ZİYA RIZKI (Devamla)- Bu bölgede Pazar gün ...

BAŞKAN - Buyurun. Lütfen dinleyelim efendim.

ZİYA RIZKI (Devamla) - Sayın Başkan

BAŞKAN - Buyurun Sayın Ziya Rızkı.

ZİYA RIZKI (Devamla)- Bu bilgide, bir cümle kullandı değerli arkadaşım. Anarşiye yeşil ışık yakma gibi. Çok önemli bir husustur. Onun için bu sebepten bir açıklama yapmak istiyorum. Müsaade verirseniz.

RASİH KESKİNER (Girne)(Yerinden)- Satışma var.

ZİYA RIZKI (Devamla)- Çünkü orda

İSKAN BAKANI MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)- Genelde söylenmiş bir sözdür. Herhangi bir şahsa veya partiye yönelik değildir.

BAŞKAN - Şimdi Sayın Ziya Rızkı.

ZİYA RIZKI (Devamla)- Tartışma olabilir.

BAŞKAN - Sayın Ziya Rızkı, sayın milletvekilleri;...

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla)- Bir olgu değerlendirmesi yapılmıştır. Başka herhangi bir şahsa veya partiye kastım yoktur.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; bir dakika Ziya Bey.

(Anlaşılmayan Sözlere)

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Sayın Başkan; orda olayın içerisinde olan en yaşlı milletvekili olarak.

BAŞKAN - Sayın Ziya Rızkı...

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Bu saygımızı...

BAŞKAN - Sayın Ziya Rızkı; bu konu gündem dışı bir konuşmadır.

ZİYA RIZKI (Devamla) - Değerli kardeşim; sataşmadır bu.

BAŞKAN - Kime sataştı efendim?

ZİYA RIZKI (Devamla) - İçtiğimiz bize bu hakkı veriyor.

BAŞKAN - Kime sataştı efendim?

FADİL ÇAGDA (Girne) (Yerinden) - Açıklama hakkı var.

BAŞKAN - Şahsınıza sataşmadı efendim. Genel bir konudur.

İSKAN BAKANI MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) - Yoktur ortada hiç kimse.

ZİYA RIZKI (Devamla) - Gündem dışı dedik müsaade etmediniz.

BAŞKAN - Sayın Ziya Rızkı.

ZİYA RIZKI (Devamla) - Orda anarşiye yeşil ışık yakıldı ve biz de ordaydık.

BAŞKAN - Şahsınıza değil efendim.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Orda bulunuyordu Sayın Başkan. Orda bulunanlardan birisidir.

BAŞKAN - Şahsınıza mı Ziya Bey?

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Hiçbir partiye veya şahsa değildir.

BAŞKAN - Evet sayın milletvekilleri;

ZİYA RIZKI (Devamla) - Olmaz böyle şey.

BAŞKAN - Yine gündem dışı konuşma istemi Toplumcu Kurtuluş Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Mehmet Altınay'ın "ekim dönemine girildiğinden üreticinin güncel sorunları"na ilişkin gündem dışı konuşma istemidir. Lütfen okur musunuz?

KATİP -

KKTC Meclis Başkanlığı,
Lefkoşa.

Ekim dönemine girildiğinden, üreticinin güncel sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşma isteminin işleme konmasını saygılarımla rica ederim.

Mehmet Altınay
Gazi Mağusa Milletvekili.

FERDİ S. SOYER (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Kaçak işçiler çalışıyor o inşaatta. Ne yapıyor Hükümetiniz?

SALİH USAR (Girne) (Yerinden) - Mahkeme kararına uymadı diye dul bir kadıncağızı bir ay hapse attık. Ama Asil sözkonusu olduğunda Polly Peck sözkonusu olduğunda ne yasa, ne mahkeme kararı hiçbir şey sayılmaz.

FERDİ S. SOYER (Devamla) - Anlamadık biz polise...

BAŞBAKAN Dr. DERViŞ EROGLU (Yerinden) - Sayın Başkan;
Polis hakkında soru soruldu, cevap vermek isterim.

BAŞKAN - Tamam, özür dilerim.

KATİP - Sayın Altınay bekleyecek. Kusura bakmayın
Sayın Altınay.

BAŞKAN - Sayın Başbakanın, Sayın Fadıl Çağda'nın
gündem dışı konuşma istemi açısından bir açıklaması olacaktır.
Onun için kendisine söz vereceğim. Buyurun Sayın Başbakan.

FERDİ S. SOYER (Devamla) - Dinleyelim Sayın Başbakan.

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Adaoğlunun açıklama-
masına Sayın Ziya Rızki Beye niçin söz vermediniz?

BAŞKAN - Ziya Beye karşı değil efendim, genel bir
açıklamadır.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Olmadı.

BAŞBAKAN Dr. DERViŞ EROGLU - Sayın Başkan, değerli
milletvekilleri; ben konuya bir açıklık getirmek için, çünkü...

BAŞKAN - Sayın Başbakan şey yapacaktır. Ziya Beyin
şahsına değildir efendim.

Dr. DERViŞ EROGLU (Devamla) - Çünkü ısrarlı, ısrarlı...

BAŞKAN - Gündem dışı konuşmadır, tartışma değildir
efendim. İçtüzük öyle diyor.

Dr. DERViŞ EROGLU (Devamla) - Polisi kim gönderdi diye
sorular soruldu da, gerçi Sayın Adaoğlu o konuda bir açıklık
getirdi fakat arkadaşlarım, bilhassa Sayın Usar'ın tatmin
olmadığını hissettiğim için bir açıklık getirmek ihtiyacını
hissettim.

SALİH USAR (Girne) (Yerinden) - Teşekkür ederim Sayın Başbakan.

Dr. DERViŞ EROĞLU (Devamla) - Polis Genel Müdürlüğü'ne, Esentepe'den bir ihbar yapılmıştır. Eğer bugün gündem dışı bu konunun görüşüleceğini bilseydim Genel Müdürlük'ten raporu alır getirirdim. Biraz önce telefoniyen konuştuk, rapor hazırlanmaktadır ve sözlü olarak bana aktardığı şu; Esentepe'den verilen bir ihbarda, yapılan bir ihbarda Esentepe halkının bir kısmı Alakadi denen bölgeye saldıracakları, orada var olan malzemeleri ve şantiye olarak kurulan bölgeyi yıkaacakları, bu ihbar edilmiştir. Polis de, Polis Emniyet Genel Müdürü de gözcü olarak, bekçi olarak dört polis o bölgeye göndermiştir. Konu bundan ibarettir. Ama adaletten, sosyal hukuk devletinden bahsedilir.

Değerli arkadaşlar; eğer bir hukuk çiğnemesi olmuşsa, bir hukuk çiğnemeye karşı hukuk çiğnenir mi? Biz onu gördük. Eğer Anayasa kararına rağmen ilgili şahıs hukuku çiğnemisse, o hak mahkemede araması lâzım. O bölgeye saldırı ile hukuk yerine, adalet yerine gelmez. Bu da bir gerçektir ve biz geçmişten beri Hükümet Programında, parti programında ve kurduğumuz hükümetlerin, koaliyon hükümetlerinde, programında turizmi teşvik edeceğimiz, itici sektör olarak kabul ettiğimiz ve yabancı sermayenin gelişine karşı olmadığımız, bilakis teşvik edeceğimizi açık bir şekilde ortaya koyduk. Bafra Bölgesini bir yatırımcıya verdik, bir reaksiyon görmedik. Hatta o projenin temel atılışında bazı arkadaşları da orda görmekten memnun olduk. Şimdi isim üzerinde oynanıyor. İsim mühim değil arkadaşlar. Biz yabancı sermayenin bu memlekete gelişine karşı mıyız, değil miyiz? Biz Hükümet olarak karşı değiliz. Yabancı sermayenin gelişinden yanayız. Kendi sermayemizin de bu sahada iş yapmasından yanayız. Çünkü Hükümet olarak, Devlet olarak henüz bu gibi yatırımlara girecek maddi potansiyele sahip değiliz. Dolayısıyla çeşitli teşviklerle ister Kıbrıs asıllı Türk olsun, ister Anavatan asıllı Türk olsun, ister İngiltere asıllı İngiliz olsun, biz bu memlekete gelecek yabancı yatırımcılara karşı değiliz. Size bir şey anlatayım değerli arkadaşlar. Ben geçen sene İzmir Fuarına gittim Belediye Başkanının davetlisi olarak. Orda iş adamlarına, Sanayi ve Ticaret Odası yöneticilerine verilen bir yemekte Kıbrıs'taki teşviklerle ilgili konuşma yaptım.

Konuşmadan sonra Başkan Yardımcısı olan şahıs, şu anda ismini unuttum, yanıma geldi ve bana şunu söyledi; Sayın Başbakan çok güzel konuştunuz. Teşvikleriniz de fevkalade, ama gelmeyiz. Dedim niye. Niye gelelim? Yatırımcı cazibe arar. Bizi cezbedecek birşey yok. Ne ücret bakımından, ne sosyal iş hayatı bakımından, ne ulaşım bakımından, ne siyasi bakımından.

SALİH USAR (Girne)(Yerinden) - Hallettiniz efendim, onları da hallettiniz.

Dr.DERViŞ EROGLU (Devamla) - Dolayısıyla değerli arkadaşlar; bu memleketeye gelecek yatırımcıları kaçırmak marifet değil. Çok kolay. Ama kaçanın yerine gelecek mi? Ben size işte anavatanımızda, tüm Kıbrıs'a çok bağlı, tüm Kıbrıs'ı çok seven bir iş adamının konuşmasını aktarıyorum. Şimdi tabii iş adamlarının yahut sermaye sahiplerinin gelmesi bazı çevreleri rahatsız eder. Doğaldır, politika icabıdır. Ama bu konuyu kavgaya dönüştürmemek lazım. Siz parti olarak yabancı sermayenin karşısındasınız. Hürmetim vardır, saygım vardır ve partim de sizi bu anlayışınızdan dolayı suçlamamıştır. Ama siz bizi nerde ise ihanet noktasında göstereceksiniz.

Sayın arkadaşlar; bu parti işidir, politika işidir. Hangi parti iktidarda ise ve memleket menfaatını zannedersiniz ki iktidarda olan kişiler düşünmez yanılırsınız. İktidara gelen kişi elbette ki parti menfaatlarından ziyade memleket menfaatlerini düşünür. Çünkü menfaatleri zedelenmediği anda bilin ki o parti iktidarını sürdürecektir. Onun için biz bu konularda sizden daha hassasız. Ama bu memleketi kalkındırmak, dünyaya tanıtmak, anlatmak istersek bu gibi müteğabbisleri de bu şekilde davranarak kaçırmamak gerekmektedir. Ben bu görüşteyim, partim de bu görüştedir ve bunu halkın bilgisi haricinde yapmıyoruz. Seçim meydanlarında söyledik, Meclis kürsülerinden söyledik, Hükümet Programı, parti programı ile dünyaya ilan ettik. Bir yatırımcı suçlu mu? Hükümet olarak, Meclis olarak bir yasa geçirdik değerli arkadaşlar. Bu yasaya dayanarak dünyaya ilan verdik Turizm Bakanlığı kanalı ile. Biz ülkemizde turizm

amaçlı kamu yararına bölgeler tesbit ettik, haritalar yaptık. Turizm Bakanlığının çalışmalarını görmenizi tavsiye ederim. Haritalar yaptık dünyaya ilan ettik ve yatırımcılar buna göre geldi. Pollypeck dediğiniz şirket de bu kararımıza göre geldi ve kendisinden proje istendi. Proje Devlet Planlama tarafından onaylandı. Kendisine yazı yazıldı. Nisan ayına kadar bu bölge sizin için korumaya alındı. Bu nedenle 120,000,000 lira bank garanti, teminat göstermeniz lazım. O da yatırıldı. Ama döndü Anayasa Mahkememiz, saygımız vardır, Turizm Teşvik Yasasının o maddesini iptal etti. Konu bu aşamadır. Suçlu aramayalım. Biz Meclisten geçirdiğimiz bir yasa ile bu karmaşa ortaya çıkmıştır iptali nedeni ile. Onun için değerli arkadaşlar partilerin görüşü değişik olabilir. Ama insanlara saygıda kusur etmemek lazımdır. Hukuktan bahsederken hukuka önce kendimiz saygılı olmamız gerekmektedir. Saygılar sunarım.

(Cumhuriyet Meclisi Başkanı Sayın Hakkı Atun Başkanlık kürsüsünü Meclis Başkan Yardımcısı Sayın Dt.Sait Güven'den devralır.)

FADİL ÇAGDA (Girne)(Yerinden) - Sayın Başbakan Yüksek İdare Mahkemesinin bu ara emri ne olacak? Size ve ordaki inşaatı yürütenlere herşeyi durdurun dendi.

BAŞBAKAN Dr.DERViŞ EROGLU (Yerinden) - Kürsüden herşey. Gel dışarı anlatayım sana.

FADİL ÇAGDA (Devamla) - Vatandaş bekliyor, yanıt bekliyor Sayın Başbakan. Mahkeme kararı ortada duruyor.

FERDİ SABİT SOYER (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Rum Hükümeti, Londra Büyükelçisi yatırım yapabilir mi efendim? Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde?

Dr.DERViŞ EROGLU (Devamla) - Vatandaşın koşturmasına ne gerek var? Mahkemeyi bekleyin karar versin.

BAŞKAN - Lütfen efendim. Lütfen efendim gerekli yanıtlar yeterince verilmiştir tahmin ediyorum. Sözü şeye vermişti takip ettiğim kadarı ile Sayın Altınay'a.

FADIL ÇAGDA (Devamla) - Mahkeme emirleri açıkta efendim, bu çok önemli.

BAŞKAN - Sayın Altınay buyurun efendim.

FADIL ÇAGDA (Devamla) - Mahkeme emirleri bekletilmektedir, Hükümet kanadı tarafından kabul edilmemektedir. Olay budur. Çok mühim bir olaydır bu.

RASİH KESKİNER (Girne)(Yerinden) - Yanıt versin Sayın Başbakan.

FADIL ÇAGDA (Devamla) - İcra...

BAŞKAN - Sabahtan beri yanıt veriyorlar efendim.

MEHMET ALTINAY (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yabancı ve yatırımcılardan ve yatırımlardan sonra geliniz şimdi de bu memleketin taşına, toprağına, deresine, güneğine yatıran yirmi bin çiftçi ve hayvancı ailesinin meselelerini de tartışalım.

Bize çıkış yolunu gösterecek, bizi çıkış yoluna götürececek bu memleketin üretici, üreten, gerçek üreten hayvancı ve çiftçisinin meselelerini, onların sorunlarını onlara uygulanan teşvik tedbirleri varsa veyahut politikaları tartışalım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yaz süresi boyunca Toplumcu Kurtuluş Partisi olarak birçok üretim bölgelerinde üreticilerin sorunlarını tartıştık, bir durum değerlendirmesi yapmaya çalıştık. Doğanca'dan Yeşilköy'e kadar sebze üretiminin bugünkü durumunu ve geleceğini konuştuk. Karpaz'da tütün üreticisi ile milyarlık tütün tesislerinin geleceğini ve durumunu konuştuk. Mehmetçik yöresinde "kav" hastalığından yanan, kavrulan üreticinin geleceğini bu dönemde tartıştık. Limon üreticisinin Girne'de, Güzelyurt'ta haykırışını, feriyadını konuştuk. Onların sorunlarını Mecliste dile getirmeye çalışıyoruz. Toplumcu Kurtuluş Partisi olarak Mesarya'da hayvancının sıkıntılarını, tahıl üreticisinin sıkıntılarını, patates üretim bölgelerinde üreticinin sorunlarını tartıştık, birlikte bunların geleceğini konuştuk. Onun için Toplumcu Kurtuluş Partisi olarak bu konuyu bugün gündeme getiriyoruz.

Eğer bugün Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde sebze ihraç eden ülke ve etmesi gereken ülke, sera ürünleri sebze ithal eden bir ülke durumuna bugünkü vergi politikası ile, faiz politikası ile, kredi politikası ile ithal eden bir ülke durumuna getirmişsek, eğer bugün bu politikalar sonucu da Karpaz üreticisinin tütününü değerlendirmek yerine, tütün ithal eden, tütünü yok eden bir ülke durumuna gelmişsek, geleneksel ihraç ürünü olan havucun yok olmasına neden olan bu politikalar gündemde ise, zeytin yağı üreticisi, zeytin üreticisinin ürünü değerlendirilmez, ithal kapıları ardına kadar açılır, zeytincilik ekonomik bir uğraş olmaktan çıkarılırsa ve eğer bugün bu ülkede memleketin en büyük döviz ve istihdam kaynağı narenciyede sesler yükselmeye başlıyorsa ve memleket bu politikalar sonucunda çölleşmeye doğru gidiyorsa bunları konuşmak lâzım, Mecliste bunları tartışmak lâzım. Yabancı yatırımcı belli şartlarla gelsin diyor ama

memleketin üretken olan üreticisi ayakta duramazsa sizi bunlar bir yere götüremeyecek. Sayın Başbakan söyledi, siyasal nedenlerden yatırımlar bu ülkeye gelmeyecek. Biz size bunu çoktan söyledik. Bu değil memleketin öncülüğü, bugünkü siyasal şartlar Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin konumu bize çıkış yolunu memleketin sanayisi ile tarımı ile ayakta yaşatılmasına bağlıdır. Oysa bugünkü politikalar sonucunda işte biz yıllardır havuç dedik, patates dedik, hayvancı dedik, hatta buna gülen arkadaşlar oldu ama bugün çarşıya çıktığınız zaman işte konuşulan halk arasında tüketicisi ile, üreticisi ile ihraç ürünü olan patatesi bulamadığımız ve yüksek fiyatlarda ithal ettiğimiz konuşulur. Yaşanan çelişki de budur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün bir ekim dönemine girilmiştir. Köylünün tohum sorunu vardır, gübre sorunu vardır, her gün artan maliyetler ama bunun oranında artmayan fiyatları ve üretiminden koşan, göçe zorlanan insanlar vardır. Köylünün, üreticinin sayısı, üreten insanın sayısı giderek azalmaktadır. Krediler içerisindeki payı giderek azalmaktadır. Bunlara çıkış yolu bulunması gerekmektedir. Bir ekim dönemi öncesinde Hükümet sözüne rağmen eğer bugün köylü halâ daha az kaldı diye ilân, verseniz de parasını almayan köylü varsa ve %68 faiz ödemeye mahkûm edilirse, o üretici nasıl üretim yapacak?

nasıl bu memleketi kalkındıracak? Bunları tartışmak ve çözüm getirmek gerekmektedir. Şimdi bir üretim dönemine girilmiştir. Bundan bir kaç ay önce Yeniboğaziçi, Mornenekşe, Mutluyaka yöresinde doludan zarar gören üreticiler vardı. Şimdi siz hâlâ bu sorunu çözmediniz. Köylü heyetlerle kapınıza kadar gelmek zorunda kaldıysa o afet günlerinde kendilerine söylenen on gün içinde köylünün sorunu çözülecekti. Doludan zarar gören tahıl alanları, sebze alanları vardır, bostanlar vardır. Bu köylülerin sorunları 1 Ekim dönemi öncesinde çözülmüştür ve bu konuda Hükümetin politikası köylüye yönelik açık ve seçik de değildir. Nasıl bu köylü üretim yapacaktır? Parasını almaz, kredi bulamaz, fiatler artar, doludan zarar görür, onun da tazminatı zamanında yapılmaz ve şimdi köylü üretim yapamaz duruma gelir, biz de burada yabancı sermaye gelsin gelmesin.

Değerli kardeşler; bu memlekette baştaçı üretim yapılmadıkça bu memleket hiçbir yere gidemez. Nitekim her gün yaşıyoruz. Ulusal Birlik Partisinin politikaları sonucunda bu memleket çöleştirmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; patates üretimi ile ilgili sorunları yıllardır getirmekteyim. Eğer tedbir alınmazsa memlekette bir temel yiyecek ortadan yok olabilir, ithalatçı duruma düşebilirsiniz. Meclis tatile girmeden Meclis Araştırması istedik. Siz bu köylünün önündeki engelleri kaldıracğınıza köylünün önünde esas engel Ulusal Birlik Partisi ve politikaları olmuştur. Yetmedi köylünün hiçbir sorununu çözmediyseniz onlara hastalıklı tohum ithal edip verdiniz, Bunu Sayın Tarım Bakanı kabul etti ama Meclis Araştırmamızı reddetti. Hastalıklı tohum sorunu gündemde çözülmüdü. O tohumu alan bütün üreticiler iflas etti. Şimdi %68 faiz ödemektedir ve şimdi diyorsunuz geliniz patates üretimine devam ederseniz tohum yazılıңыз. Sayın Bakan burda lütfen açıklasın. Geçen yıllara oranla bu yıl tohum talebinde bulunan kaç tane üretici vardır, ne kadar tohum talebinde bulunmuştur ve öyle bir ülke

şimdi değerli arkadaşlar nasıl bunu başarabildi? 10 Sterlin tonu İngiltere'de 48.- £'sına navlun da ödendi, işçilik de ödendi, paketledik, yolladık İngiltere'ye 48.- £'sına İngiltere'de patates satma başarısını gösteren bir organizasyon ve yönetim bir de buna Sayıştay raporları eklenince, Sayıştay raporlarını Toprak Ürünleri Kurumu hakkındaki raporlara baktığımızda orada oturan müdür ve yönetim hiçbirinden birşey beklemeden görevi devretmek zorundadır. Devretmek zorundadır o Sayıştay raporları karşısında ve bugün İngiltere'ye 48.- liraya patates satarak Türkiye'den 200-300 liraya patates ithal etme becerisini gösteren yönetim orada duramaz. Durursa sorumlusu bakandır, durursa sorumlusu Hükümettir ve bu yönetimi, bu sonucu alan işletmeyi orada tutarsa Hükümet sorumludur. Onun gitmesi gerekir. BRT'ye benzetmeyelim. BRT'de Meclis kararına rağmen hiçbir şey olmamış gibi herkes yerli yerinde oturuyor. Bu memlekette artık Meclis kararları, oybirliği ile alınan kararlar bile havada durursa, bu memlekette Meclisin egemenlik ulusundur sözü nerde kalacaktır?

Bunları artık değerli arkadaşlar oturalım ve düşünelim. Bunlar belki acı, yüksek tonla verilmiş mesajlar olabilir.

Ama memleketin gerçeği budur. Uç ay yaz döneminde partili milletvekilleri açık hava toplantıları ile, ziyaretlerle örgütlerle bu gerçeği teyit etmenin üzüntüsünü yaşamaktayız. Geliniz artık bu gidişe son verelim. Bu memlekette ticaret sektörünü değil, yabancı şirketleri de değil, bu memlekette üreticiyi ve üretimi başta edelim, başka da çıkış yolu yoktur. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Altınay.

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden) -
Ya Allah Bismillâh.

BAŞKAN - Sayın Bakan; merak ediyordunuz sizinle ilgili var mı?

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Kaçırmissız Sayın Başkan.

BAŞKAN - Gayet okkalı var buyurun.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Kaçırmissız.

BAŞKAN - Buyurun.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Hakikaten duymamıştım başlangıçta da, merak etmişim niye yok diye.

BAŞKAN - Buyurun.

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLER - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Sayın Altınay arkadaşımın sözlerini gayet dikkatle dinledim. Çok heyecanlı ve dramatik bir konuşma yaptı. Katıldığı yerler de var, katılmadığı yerler de var. Onları birkaç kelime ile açıklayacağım, daha sonraki günlerde de özellikle Toprak Ürünleri Kurumu ile ilgili

araştırma konuları var, sorular var, onlar gündeme girdikçe sizlere daha detaylı açıklamalarda bulunacağım. Şimdi sadece Sayın Altınay arkadaşına birkaç şeyle cevap vermek istiyorum, sözlü cevap vermek istiyorum.

ERGİN ABDULLAH (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Yeni sezonda siftahı yaptınız yani.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Efendim?

ERGİN ABDULLAH (Devamla) - Yeni sezonda siftahı yaptınız.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Ben sezonu bismillah ile açtım.

ERGİN ABDULLAH (Devamla) - Siftahı yaptınız yani.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Evet, bismillâh ile açtım.

Sayın Altınay arkadaşım 48 lira ile patates sattığımızdan bahsetti. Niçin 48 lira, neden 48 lira, bu rakamı nerden aldı merak ediyorum.

MEHMET ALTINAY (Gazi Mağusa) (Yerinden) - 10 Sterlin tonu.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Efendim?

MEHMET ALTINAY (Devamla) - 10 Sterlin tonu.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - 10 Sterlin tonu sattık ve 48 lira geliyor ve onun için de biz döndük 270 lira dedik üreticiye. Nasıl oluyor peki bu fark?

MEHMET ALTINAY (Devamla) - Zarar ettiniz.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Mümkün mü bu?

MEHMET ALTINAY (Devamla) - Zarar ettiniz.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Bu kadar mı zarar ettik? Beş misli? Mükün mü bu?

MEHMET ALTINAY (Devamla) - Açıklansın.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Değerli arkadaşlarım; bu Hükümetin ben, bu Bakanlığın ben, benden önce... Açıklayacağız tabii. Kesin hesapları yapılmadığı için şu anda açıklayamıyoruz. Ama geldiğinde açıklayacağız. daha önce açıkladığımız gibi. Bu Bakanlığın benden önceki politikasını bu konuda ben de değiştirmedim. Eğer mümkünse pahalı sat, ucuz al. Biz bu patatesi sizin söylediğiniz gibi 48 liraya değil, şu anda sattığımız 317 liranın üstüne sattık ve 317 liradan Türkiye'den getirdiğimiz patatesi tüketiciye aktarıyoruz. Arada fark vardır. Hesaplar, kesin hesaplar geldiği zaman sizlere burda sunacağız ama kesin olarak bilin ki 48 lira değil, çok komik bir rakam, bunu nerden aldığınızı merak ediyorum yani. Mükün müdür 48 liraya patates satmak yahu? Türkiye'de bile 100 lira. Oraya gönderirim orda satarım. Sayın Altınay olayı izam ediyorsunuz, bir yanlışlık var yani. Gerçekten bir yanlışlık var.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Fırsat varken bu Sayıştay Raporundan da bahsedin Sayın Bakan.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Siz duymadınız galiba.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Dinleyemedik.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Sorularınız var dedim, araştırma istiyorsunuz dedim. Toprak Ürünleri Kurumunun bu konusu geldiğinde ayrıca burda konuşacağız dedik.

ERGÜN, ABDULLAH (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Hazırlanıyor.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Zannedirim Sayın Hacıahmetoğlu bile destekleyecek bizi bu konuda. Çünkü çok konuşmaları var kürsüden.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Patates üreticilerinin %68'le faiz ödediği konusu tamamen yine gerçek dışıdır. Maliye Bakanı burada, geriye dönmek üzere hem de, hem de geriye dönmek üzere patates üreticilerinin paralarının tamamı ödeninceye kadar, Eylül sonuna kadar faizlerinin yine %35'de kalmasını bu Hükümet sağladı. %68'e patates üreticileri girmede. Kim girdi diyorsa yalan söylüyor.

MEHMET ALTINAY (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Tahılı söylüyorum.

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa) (Yerinden) - 35 mi 38 mi?

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Patates dediniz, ben öyle not aldım.

MEHMET ALTINAY (Devamla) - Tahıl.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI MEHMET BAYRAM (Yerinden) - 12,000,000,000'ın bir günde ödenmeyeceğini sen de bilin. 500,000,000.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Tahıl konusunda şu anda 1,500,000-2,000,000 lira borcumuz var. Onu da bu hafta, içinde, bu hafta sonunda sanıyoruz 500,000,000 kaldı, onu da ödeyeceğiz.

ERGİN ABDULLAH (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Kaynağı nerden buluyorsunuz?

MEHMET BAYRAM (Devamla) - Biz yaratıyoruz. 12,000,000,000. Ödedik.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Dolu zararlarına gelince; Sayın Bozkurt'un burda da gündem dışı yaptığı konuşmalarda duyduğumuz gibi dolu afeti tarımın dışında da zararlar vermiştir. Bu zararlar bizim konumuzun dışındadır. Bu zararlar Sayın İçişleri Bakanlığının konusu içindedir. Biz Tarım Bakanlığı olarak bir sistem içerisinde dolu zararlarını bize müracaat ettikleri doğrultuda, son askıdan dahi indirdik ve şu anda tekrar söylüyorum, bir-iki gün içinde sanıyorum daha bir hafta içinde ödemeler olacaktır ama tarım zararları ve yasal ekimler, bizden izinsiz, bize bildirimini vermemiş kaçak bölgelerde ve yahut kira sözleşmesi yapmayan bölgelerde, tarım sigortasını dediğim gibi forma ile müracaatı yapılmamış ekimler ödenmeyecektir.

MEHMET ALTINAY (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Birşey kalmadı o zaman.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Ödenmeyecektir efendim. Niye ödeyeyim? Kaç dönüm araziyi ektiğini bana söylemezsen sen Sayın Altınay ben sana nasıl öderim? Kaç dönüm ve nasıl, ne ektiğini söylemezsen ben sana nasıl öderim bunu? Sen bana bildirimden kaçırıyorsun ben sana niye zarar ödeyeyim? Sen bana bildirimden kaçırıyorsun, vergiden kaçırıyorsun ben sana zararı niçin ödeyeyim? Gayet tabii ödemem. Ama yasal olarak ekimleri Tarım Sigortası bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da ödemeye devam edecektir. Bu memlekette gübrenin pahalı olduğu bir gerçektir.

MEHMET ALTINAY (Devamla) - Hastalıklı patates tohumu.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Söyleyeceğim onu da tohum sorunu diye. Gübrede bir pahalılık olduğu gerçekten doğrudur.

Değerli arkadaşlarım; bizim yaptığımız araştırmaya göre Kooperatif Merkez Bankasından bana verilen bilgiyi aktarıyorum. Gübre biliyorsunuz Anavatandan sağlanmaktadır. 1988 başından bu yana %235 pahalılaşmıştır gübre. %235. Elbette ki ona da, gübre her ay iki ayda bir, üç ayda bir Hükümetin gerek gördüğü bir anda veya KİT'lerin gerek gördüğü bir anda fiyat uygulamasına gider. Bu ülkede gübre sene başında ne ise sene sonunda da odur. Biz bu fiyatları tesbit ederken gübre fiyatlarını on iki ay boyunca oynamayalım diye belli bir marj içerisinde tesbit ederiz ve o şekilde ilan ederiz ve %235 pahalılıktan sonra aldığımız gübrenin fiyatları belli bir seviyeye, bugünkü seviyeye gelmiştir. Aynı üzüntüyü ben de duymuştum. Ancak bugün Kooperatif Merkez Bankasından aldığım bir bilgi beni memnun etti. Kuru ziraatte gübre kullanımının azalacağından korkmuştuk. Yanılmıyorsa 35 kooperatifin karara bağlandığı şekli ile geçen sene 46,000 torba olan istek, bugün 50,000 torbaya çıkmıştır. Aslında köylü bilinçli olarak pahalı dahi olsa bunu kullanmaktadır.

Gönlü tabii bunu arsu ediyor daha ucuza vermeyi, ama sübvansiyonu alıyoruz, sübvansiyonu veriyoruz. Sadece Kooperatif Merkez Bankasının belli maksatları bunun içine girmekte ve bu fiyata ancak satılabilmektedir.

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Girne)(Yerinden) - Müdür bir yıl Türkiye'de gezerse o harcırahlar nere biner? Adaminız.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Benim adamım mı?

Patates tohumu sorunu, geçen defa yaptığım konuşmayı bir defa kısaca şöyle tekrar etmek istiyorum. Belli bir hastalıklı tohum değildir o. Verimi düşük bir tohumdur doğru. Yani ekildi verim düştü. Yani herhangi bir virüs sonucu bir hastalıkla patatesin rekoltesinde düşüş yoktur.

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa)(Yerinden) - Verimsiz patates aidsli hastaya benzer. Ondan daha büyük hastalık yoktur.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Bu konuyu da sigorta biraz önce Sayın Maliye Bakanı da bana aynı soruyu sordu. Bu konuyu da sigorta ve Toprak Ürünleri Kurumu beraber müştereken bir defa daha ele almaya karar verdik Sayın Altınay, bunu da burdan söyleyeyim.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI MEHMET BAYRAM (Yerinden) - Sayın Altınay yalnız siz sormuyorsunuz.

MEHMET ALTINAY (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Siz de hesap soruyorsunuz.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Maliye Bakanı bize hesap sormuyor. Maliye Bakanı para vereceğim bunun hazırlığını yap diyor.

MEHMET BAYRAM (Devamla) - Biz hesap sormuyoruz.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Değerli arkadaşlarım; biraz önce de Sayın Altınay ve Ergün arkadaşına söylediğim gibi bu konularda görüyorum gündemde, bana da geliyor tabii hali ile sorular hazırlıklı olayım diye, birçok soru var. Bismillah ile bugün başladığımız bu işe sanıyorum tüm sezon boyunca her gün buraya çıkmakla devam edeceğiz. Detaylı, spesifik konulardaki görüşlerimizi yeri geldiğinde ayrıca size arz etmeye çalışacağım. Çok teşekkür ederim.

FADIL ÇAGDA (Girne)(Yerinden) - Zeytinyağı için ne düşünüyorsunuz Sayın Bakan?

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Özel, özel.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz Sayın Bakan. Efendim gayet soğuk kanlı, gayet oturaklı yanıt verilmiştir. Buyurun Sayın Mustafa Hacıahmetoğlu,

KATİP -

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
Meclis Başkanlığına.

11.10.1988 tarihli Meclis toplantısında bugünkü politik durum ve kooperatificilik ile Merkez Bankası hakkında gündem dışı konuşmama yer verilmesini rica ederim.

Mustafa Hacıahmetoğlu
UBP Girne Milletvekili.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Hacıahmetoğlu.

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Girne) - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; çocuklarımıza bilmediğimiz, yaşayamadığımız tarihleri öğretiriz. Halbuki bu toplum yarım asır bir tarih yaşamıştır. Bir tarihi kendi yaşayarak öğrenmiştir bir tarihi.

Şimdi görüşmeler başlamıştır. Görüşmeler başlamıştır ve Sayın Vesiliou diyor ki " 1 Haziran'a kadar bir antlaşmaya varabiliriz" Hiç de halbuki öyle olacak bir duruma benzemiyor. Şimdi 1960 da tarih yaşadık derken 1960 Anayasası ile iptida eğitimimize, sonra belediyelere verilecek yardımlar merkezi hükümet tarafından Cemaat Meclislerine verilmemesi akabinde 107 köyümüz göç etti, Kıbrıs Türk Toplumuna ekonomik baskıların en sert senelerce uygulandı dolayısıyla 74 Barış Harekatı ile tekrar Kıbrıs Türkü özgürlüğe kavuştu. Şimdi biz hadiselerden çok şeyler öğrendik ve hadiseleri biraz evvel söylediğim gibi tarihi okuduk değil, yarım asırlık tarihi yaşadık muhterem milletvekilleri. Şimdi dün daha ne diyor, efendim Rum basınını dün okuduguma göre, " savunma fonunu ikiden üçe çıkardık" diyor ve " ek gelirle bütçe 16,000,000 Kıbrıs parası olacak" diyor ve dolayısıyla burda "savunmamızı güçlendireceğiz" diyorlar. Diğer tarafta Kibrianou ne diyor? " İnsan Hak ve Özgürlükleri" diyor "bütün Kıbrıs halkına uygulanmalıdır" diyor. Nedir üç özgürlükleri dediği? Dolaşım, yerleşim ve mülkiyet edinme özgürlüğü "asker" diyor, "garanti sayısı," diyor " garanti kalkacak " diyor. "uluslararası garanti " diyor. Geçen dönemde gördük muhterem arkadaşlar. 650 Türk Askeri, 900 Rum Askeri, ne oldu? Türk Askeri alayından çıkıp Gönyeli'ye sığınmak mecburiyetinde kaldı. Şimdi bu şartlarla bir antlaşma olacağını katiiyen

inanmamaktayız. Ama neydi? Geçen dönem Cuellar'ın bütün önerilerini Sayın Cumhurbaşkanı şartsız olarak kabul etti, Kibrianou diğer tarafta anlaşma istemez görünümündeydi. Şimdi Sayın Cumhurbaşkanı anlaşma yapmaz, isteminde, görünümünü vermek için Rumlar tamamıyla strateji değiştirme çabasına girdiler ve güya efendim anlaşma isterler havasını yaratmak isterler. Biz bundan edinmiş olduğumuz tecrübelerden, ilan etmiş olduğumuz Cumhuriyetimize sahip çıkacağız ve başta iskân sorununu daha adil bir şekilde, haksızlıkları hiçbir bakan çekinmeden Meclis araştırmalarını da kabul edeceğiz, haklıyı, haksızı meydana çıkaracağız. Tüm muhalefet, iktidar bir gemide sallandıklarını, UBP de diğer partiler de bilmesi lâzımdır.

EMİN UZUN (Lefkoşa) (Yerinden) - Bravo.

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Devamla) - Bu gemi su altıktan sonra bu gemi kalacak değil muhterem arkadaşlar. Onun için akliselimle Cumhuriyetimize sahip çıkalım ve vatandaşın beklemiş olduğu hizmetleri adilane bir şekilde yerine getirelim. Bugün toplumun ekseri bir kesimi üretici kesimdir. Üretici kesimi deyince de hiçbir üretici Kooperatif Merkez Bankasız ayakta duramaz. Kalp damarları mutlaka Kooperatif Merkez Bankasından geçer. Kooperatif Merkez Bankası ise bugün yasal olmayan bir işleme idare edilmektedir ve tamamen terstir. Kooperatif Yasasına göre iki sene daha tayin ettikleri kişileri tevdiid etme hakları yoktur ve tekrar ısrarla tevdiid ettiler ve iki yıl daha Ahmet Mehmet ordadır. Köylünün kendi öz kuruluşu olan, kendi malı olan bankasında idare ile aralarında bir kopukluk vardır, hesap soramaz.

Şimdi Sayın Bakanın burda libazmaya cevap vermesi doğru değildir. Halbuki orada bir köylü olsa, köylü kendi malı değil. Burda Hükümetin yalnız denetim görevi vardır. Hükümet hırsızlık olup olmadığını, suistimal olup olmadığını denetleyecek Sayın Bakan. Diğer taraftaki bütün işler özerktir kooperatifler. Anavatanda geçen hafta basında takip ettiğime göre, zamana göre kooperatifleri daha demokratik bir şekle soktular diye yasa değiştirdiler. Halbuki bizde ise Ahmet-Mehmet'in malıdır sanki kooperatifler, 257 kooperatifin ortak olduğu bankaya büyük bir haksızlık getirdiler.

Şimdi libazmaların masrafı artar derken, bu masrafları kimler yapar? Bunların hesaplarını isteyeceğiz. Her gün, her toplantıda isteyeceğiz. Halkın hakları mutlaka yerine getirilecektir. Kimse bundan gocunmasın, şahıs aramayız biz. Şahıs değildir derdimiz. Oradaki adalettir bizim derdimiz. Kimyevi gübre 15,000 lira olduğunda, sürmesi var, tarla icarı var, biçmesi var. Bu doğası ile Kıbrıs'ın mücadelesi var Kıbrıs Türk çiftçisinin. Kıbrıs Türk çiftçisinin doğa ile mücadelesi var. Onbeş sene kurak, bir sene olgun.

Muhterem arkadaşlar; burada olanlar hemen hemen hatırlarlar. 1974'te olgun geldi bütün Kıbrıs'ta, bir de 1988'de. 1974'ten kaç sene? Ondört senede Kıbrıs'ta bir dağ köylerinde serin olduğu için biraz olur, Mesarya'da olmaz. Dolayısıyla bu beraber yaşadığımız bir olaydır. Kıbrıs Türk çiftçisi doğa ile de mücadele etmek zorundadır.

Tarım girdileri her gün artmaktadır. Sayın Bakanı tebrik ederim, diyor ki halk ister. Halk bilinçlidir. Libazmasız, kimyevi gübresiz mahsul olmayacağının bilinci içerisinde. Ama gel ki kendi kuruluşuna hâlâ sahip çıkamıyor. Bir de ne? Sistemde o kadar bozukluk var, her toplantıda söyledim. Bugün Sayın Mehmet Bayram bizim Maliye Bakanımızdır ve desteklediğim bir arkadaşdır, partinin desteklediği bir arkadaşdır. Yasalara uygun hareket etmese, Meclisin denetleme yetkisi vardır Sayın Mehmet Bayram'ı.

Mecliste bakın milletvekilleri önerge sunar, araştırma isterim der. Bir de bunun üstünde Başbakan var, o da hesap sorar. Grup var, grup da hesap sorar. Bir de üzerinde kim var? Sayıştay da var hesap sorar. Bu adamlar hem yönetici, hem denetici. Ananı bilmem ne yapan kadı dedi, halini kime anlatırsın? Demokratik bir düzende yaşadığımızın fariki değildir bu adamlar. Kime soracağız halimizi?

ZİYA RIZKI (Girne) (Yerinden) - Seni görevden ne aldılar? Bu adamı seçtiler ve görevden aldılar.

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Devamla) - Bu adamlar kime hesap... Ya denetici teftiş mekanizmasındadırlar, ya icradadırlar. Kimi kim denetleyecek muhterem arkadaşlar? Kimi, kim denetleyecek? Aha milyarder inşaat malzemelerini kooperatiften getirme durdu. Şimdi kendi hısım akrabalarına getirtiyorlar, milyarder yaptılar. Basiretsiz bizdik, bizi görevden aldılar. Şimdikiler, Allah bağışlasın size, çok basiretli. Çok basiretli, çok mükemmel bu insanlar. Bu toplumu ihya ettiler ve ihya edecekler. Onun için gün gelecek bu toplum bunlardan yakamıza sarılacaktır ve bu hakları meydana çıkaracaktır.

Biz görüşmelerden birşey beklemeyelim. Sonuca gidiyorum. Katiyetle birşey... Tamamıyla Rumlar strateji değiştirmiş durumdadırlar. Dolayısıyla Cumhuriyetimize sahip çıkalım, adaletli, iskânı daha adaletli bir duruma sokalım. Bir, doğrudur, bir düğünde bir baba var. Uğraşır, borçlanır, tavukları, yemekleri yapar. Ne der? Kimisi der bana kanadı düştü. Kimisi der aha o, bilmem küfür de eder. Bu der bana göğsünü verdi. Ya bu bana az geldi. Bunu da biz doğal kabul ederiz. En az haksızlık yapacak şekle gelelim. En az haksızlık olmasına imkân yoktur muhterem arkadaşlar. Bir paylaşım kavgasıdır bu iş, bir paylaşım kavgasıdır.

Fakat bunları en az şikâyet olacak duruma getirelim. Muhalefetin de önerilerini kabul edelim. Araştırma kim milletvekili ise hakkıdır arkadaşlar araştırma, yapılacak. Bu Mecliste yalnız Kooperatif Merkez Bankasında, benim olduğum dönemde kabul edildi araştırma ve kendi oyumu da bana verdirdiler. Şimdi başkaları için bana vermezler. Bu da var Allâhtan. Muhterem arkadaşlar bunu da oynadık, bu trajedik olayı da oynadık biz. Açılmasına evet dediler, oy verdim araştırmaya, şimdi korkar. Ne korkacağım? Ne korkacağım, 15 sene geçti işte servetim meydanda, işte malım, mülküm de meydanda, bankadaki paralarım da meydanda herkes meydanda olduktan sonra kimse kimseden kormaz muhterem arkadaşlar. Beni dinlediğiniz için teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Hacıahmetoğlu.
Sayın milletvekilleri; komitelerin çalışır duruma gelebilmesi için arada toplantı yapıp başkanlarını da seçip Genel Kurula sunmanız ve işlemi tamamlanmanız gerekiyor. Dolayısıyla oturumu saat...

KÂTİP - Hayır efendim, sunacağız isimleri de senra. Şimdi komiteleri belirleyelim ki sonra komitelere olanak verelim seçim yapsınlar.

BAŞKAN - Şimdi sunacağız daha.

KÂTİP - Sunacağız tabii, isimleri sunacağız.

BAŞKAN - Özür dilerim, ben arada yoktum...

KÂTİP - Rica ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN - Az önce okumadık mı?

KATİP - Hayır efendim. İsimleri okumadık, sayıları okuduk. Şimdi isimleri sunacağız, komiteler oluşacak.

SALİH USAR (Girne) (Kâtiplik Kürsüsünden) - İsimler okunmadı daha.

BAŞKAN - Özür dilerim. Şimdi yine de söylediğimle ilgilidir. İsimleri daha sizlere arz etmemişiz, isimleri onaylayacağız ki...

Sayın milletvekilleri; Birinci kısım tamamlanmıştır. İkinci Kısımda görüşülecek konu bulunmadığından, Üçüncü Kısım, Seçimler ve Oylaması Yapılacak İşlere geçiyoruz. Bu kısımda komite seçimleri yapılacaktır. Komitelerde siyasal parti gruplarına düşen üyelikler için gruplarca bildirilen adayları gösteren listenin okunup onaylanması ile seçim işlemi tamamlanmış olacaktır. Şimdi size adayları gösteren listeyi takdim ediyoruz. Okuyunuz lütfen.

KATIP -

**KOMİTELER İÇİN SİYASAL PARTİ GRUPLARINCA
BİLDİRİLEN ADAYLARI GÖSTERİR LİSTE**

EKONOMİ, MALİYE, BÜTÇE VE PLAN KOMİTESİ (9 üye)

- Ulusal Birlik Partisi Grubu adayları : 1. Ahmet Akar
2. Vehbi Z. Serter
3. Mustafa Hacımutoğlu
4. Hüseyin Curcioğlu
5. Tokay Varış
- Cumhuriyetçi Türk Partisi Grubu Adayları: 1. Ergün Vehbi
2. Salih Usar
- Toplumcu Kurtuluş Partisi Grubu Adayları: 1. Ernal Süreç
2. Mehmet Altınay

İDARI VE SOSYAL İŞLER KOMİTESİ (7 üye)

- Ulusal Birlik Partisi Grubu Adayları : 1. Hüseyin Curcioğlu
2. Eşber Serakıncı
3. Yüksel Tüccaroğlu
4. Onay Fadıl Demireller
- Cumhuriyetçi Türk Partisi Grubu Adayları: 1. Kemal Emirzade
2. Ergün Abdullah İlktaç
- Toplumcu Kurtuluş Partisi Grubu Adayı : 1. Alpay Durduran

HUKUK VE SİYASİ İŞLER KOMİTESİ (7 üye)

- Ulusal Birlik Partisi Grubu Adayları : 1. Yüksel Tüccaroğlu
2. Dr. Erbay Kanatlı
3. Mustafa Karpaçlı
4. Tokay Varış
- Cumhuriyetçi Türk Partisi Grubu Adayları: 1. Feridun Onsav
2. Hasan Sarıca
- Toplumcu Kurtuluş Partisi Grubu Adayı : 1. Çetin Veziroğlu

KURULUS YASA TASARILARINI INCELEME KOMİTESİ (7 üye)

Ulusal Birlik Partisi Grubu Adayları : 1. Vehbi Zeki Sertor
2. Atay Cafer
3. Altan Yavuz

Cumhuriyetçi Türk Partisi Grubu Adayları : 1. Aktan Sadık
2. Kemal Emirzade

Toplumcu Kurtuluş Partisi Grubu Adayı : 1. İsmail Bozkurt

Bağımsız Milletvekili : 1. Emin Uzun

DİLEKÇE KOMİTESİ (7 üye)

Ulusal Birlik Partisi Grubu Adayları : 1. Mustafa Hacıahmetoğlu
2. Enver Emin

Cumhuriyetçi Türk Partisi Grubu Adayları : 1. Fadıl Çağda
2. Ferdi Sabit Soyer

Toplumcu Kurtuluş Partisi Grubu Adayı : 1. Ziya Rızka

Yeni Doğu Partisi Milletvekili : 1. Kenan Akın

Bağımsız Milletvekili : 1. Omer Demir

BAŞKAN - Hepsini dinlediniz sayın milletvekilleri. Şimdi aday listesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oybirliğiyle kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri; böylelikle ikinci devre için komitelerin oluşumu tamamlanmış olmaktadır. Tüm komitelere başarılar dileriz, verimli çalışmalar dileriz.

İki öneri var. Az önce ara verilsin ve Komite Başkanlıkları da belirlensin ve tam resmen işler hale gelebilsin dedik. Sayın Serakıncı diyor ki beş dakika ara verilir, bu işlem de tamamlanabilir ve öğleden sonra gelme gerekemeyebilir diyor. Bu konuda itirazı olan var mı?

ERDAL SUREÇ (Lefkoşa) (Yerinden) - Oyle olsun efendim.

BAŞKAN - Şimdi yapılsın.

KATİP - Grup eksik efendim.

İSMAİL BOZKURT (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Komiteler eksiktir Sayın Başkan, nasıl yapılacak? Gelecek toplantının başında yapılsın.

BAŞKAN - Söylememiz gerekirdi. Belki de toplanamayacak komiteler.

Dt. MUSTAFA KARPASLI (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Toplanamayacak efendim.

BAŞKAN - Sayın Serakıncı; komiteler toplanamayabilir.

ENVER EMİN (Lefkoşa) (Yerinden) - Dışarıdadır efendim arkadaşlar.

EŞBER SERAKINCI (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Arkadaşlar dışarıdadır.

BAŞKAN - Emin misiniz? Toplanamazsak, o zaman tekrar girer erteleriz. Deneyelim bir.

EŞBER SERAKINCI (Devamla) - Sayın Başkan; arkadaşlar dışarıdadır efendim. Deneyelim, toplanamazsak 14.30'a erteleriz o zaman.

BAŞKAN - CTP'nin ve TKP'nin? Kendi grubunuzdan değil, diğer grubun üyeleri de dışarıda mı?

EŞBER SERAKINCI (Devamla) - Toplanamazsak, 14.30'a o zaman erteleriz.

KATİP - E, gene girip de gene erteleme kararı almak lâzım Sayın Serakıncı.

BAŞKAN - Peki efendim, peki. Daha zaten 10 dakikamız var. 10 dakika ara veriyorum. Oturumu 10 dakika erteliyorum.

Kapanma Saati: 12.50

İKİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 13.35

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Cumhuriyet Meclisinin 1'inci Dönem, 4'üncü Yasama Yılı'nın, 2'inci Birleşiminin, 2'inci Oturumunu açıyorum. Ad okunarak yoklama yapılacaktır.

(Ad okunarak yoklama yapıldı.)

KATİP - Toplantı yeter sayısı vardır Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; toplantı yeter sayısı vardır. Verilen aradan yararlanarak komiteler, onaylanmış olduğunuz komiteler, Başkan ve Başkan Yardımcılıklarını seçmişlerdir. Bundan sonra Komite Başkanları ile yapılan toplantıda komitelerin çalışma programı saptanmıştır. Bu konularda istihsal edilen kararları şimdi bilgilerinize arz edeceğiz.

FADİL ÇAĞDA (Girne) (Yerinden) - Sayın Başkan; bir görüşümüz var, onu yansıtmak istiyoruz Genel Kurula.

BAŞKAN - Söz istiyorsunuz.

FADİL ÇAĞDA (Devamla) - Konu ile ilgilidir.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Çağda. Usul hakkında, değil mi?

FADIL ÇAGDA (Devamla) - Usul hakkında.

BAŞKAN - Buyurun.

FADIL ÇAGDA (Girne) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; İctüzüğümüze göre, partiler gruplarının gücüne göre Meclis faaliyetlerine katılmaktadırlar. Bugüne kadar İctüzüğün bu kuralı uygulanmaya çalışıldı. Gerçi Başkanlık Divanının teşkilinde partimizin Başkan Yardımcılığı konusundaki görüşü ileri götürülemedi. Ancak, diğer çalışmalarda bugüne kadar buna riayet edilir. Hatta bazı Komite Başkan Yardımcılığı, ana muhalefet partisi veyahut diğer partilere bırakılıyordu. Ancak, bugünkü Komite Başkan ve Başkan Yardımcılığı teşkilinde, Ulusal Birlik Partisi, İctüzüğün bu kuralını çiğnemiş bulunuyor. Çoğunluğuna, komitelerdeki çoğunluğuna dayanarak, grubu olmayan milletvekillerinin desteği ile Komite Başkan ve yardımcılıklarını bölüşmüş bulunuyorlar. Bu, İctüzüğün, ifade ettiğim kuralına aykırı bir davranıştır. Bu çerçevede, Cumhuriyetçi Türk Partisi bu oluşumu benimsememektedir ve ret oyu kullandı komitelerdeki oylamalarda. Bu tavrını burda da sürdürecektir ve bunu ileriye götürüp götürmeme konusunu da grupta tezekkür edeceğimizi Genel Kurulun bilgisine sunmak istedik. Tezekkürler.

ERDAL SUREÇ (Lefkoşa) (Yerinden) - Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın Süreç.

FERDİ S. SOYER (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Bir de muhalefetle diyalog.

ERDAL SUREÇ (Lefkoşa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; gerçekten Ulusal Birlik Partisi hem usulsüz bir hareket içerisindedir, hem de demokrasimiz açısından önemli bir başlangıç yapmıştır menfi yönden.

Sabahleyin konuşma önerileri gündemde başka herhangi bir yasa maddesi olmamasına üç ile sınırlandırılmış ve konuşma haklarını sınırlamıştır.

Şimdi daha sonra komitelerin oluşumu safhasında da yıllardan beridir bu kürsülerden Ulusal Birlik Partisi Başkanının özellikle vurguladığı diyalog ve demokrasinin gereği yönündeki cümlelerine rağmen komitelerde bu imkân ortadan kaldırılacak bir seçim yöntemine gidilmiştir ve üzücü olan yan, ben bulunduğum komitede UBP'lilere bir soru yönelttim, bu dedim sizin bir politikanız mı? Evet, kesinlikle bu bizim bir politikamızdır ve bunu uygulattıracağız şeklinde bir yanıt aldım. Demek ki UBP bu Meclis dönemine demokrasi kurallarını bir yana iterek kendi çoğunluğuna dayalı bir Meclis çalışma dönemini yaşatmaya çalışacaktır. Bu tutumlarını da bu kürsüden kınıyorum ve demokrasiyle bağdaşmadığını vurgulamak istiyorum. Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; başka söz almak isteyen var mı? Sayın Serakıncı buyurun.

EŞBER SERAKINCI (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bir kere arkadaşların içtüzüğe uygun değildir değişlerine katılmamız mümkün değil. Çünkü içtüzüğümüzde partiler güçleri oranında temsil edilirler derken sayısal durum içtüzükte anlatılmak istenmektedir.

Sayın Süreç'in söylediğine gelince biz her zaman parlamentoda ve parlamento dışında partilerle demokratik kurallar içerisinde ve hukuka saygılı olarak bir diyalog içerisinde olduk. Bunu basite indirgemelerine gerek görmüyoruz. Yani bir başkanlık...

ERDAL SUREÇ (Lefkoşa) (Yerinden) - Sana göre basit olabilir.

EŞBER SERAKINCI (Devanla - Veya başkan yardımcılığı demokrasiye bağlı değildir diye bir yakıştırmayı bağdaştırmamız mümkün değil ve bunu kabul edemeyiz. Dolayısıyla yapılan içtüzüğümüze uygundur ve tekrar ediyorum, biz hem hukuka, hem demokrasiye saygılıyız. Teşekkür ederim.

FADIL ÇAĞDA (Girne) (Yerinden) - Hikâyesidir o söylediğin Eşber.

BAŞKAN - Sayın Durduran, İçtüzük hakkında?

ALPAY DURDURAN (Lefkoşa) (Yerinden) - Evet.

BAŞKAN - Sizin de İçtüzük var mı yanınızda?

ALPAY DURDURAN (Lefkoşa) - Anayasa var.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Anayasamızın 81'inci maddesinin...

BAŞKAN - Anayasanın 81'inci?

ALPAY DURDURAN (Devanla) - Evet, Anayasanın 81'inci maddesinin (4)'üncü fıkrasında "siyasi parti gruplarının Cumhuriyet Meclisinin bütün faaliyetlerine üye sayısı oranında katılmalarını sağlayacak yolda düzenlenir," diyor. İçtüzük kuralları buna göre düzenlenir. Eğer komite başkanlığı ve komite başkan yardımcılığı Meclisin bir faaliyetiye ki olduğu aşıkardır, bir Meclis faaliyetidir, Meclisin dışında yapılan bir faaliyet değildir. Oyleyse Başkanlık Divanında olduğu gibi komitelerde de siyasi parti gruplarının güçleri oranında temsil edilmeleri gerekir.

EŞBER SERAKINCI (Lefkoşa) (Yerinden) - E, üye nedir? Üye de bir faaliyettir, üye de bir Meclis faaliyetidir, o da bir güçtür.

BAŞKAN - Müsaade edin efendim, söz vereceğim.

ALPAY DURDURAN (Devanla) - Üye de, Komitenin üyesi de bir faaliyet...

Dolayısıyla komite üyeliği de güçleri oranında temsil edilmelidir. Komite üyeliği üzerinde Ulusal Birlik Partisinin sıkıntısını gidermek için Toplumcu Kurtuluş Partisi bir fedakârlık yapmıştır ve bir üyesini bir komitede azaltmıştır. ve bu imkân sağlanmıştır. Oyle olmasaydı Ulusal Birlik Partisi 0.54 puanında temsil edilmesi gerekirdi, halbuki 0.57 puanında temsil edilmiştir. Yani 3 puan fazlasıyla komitelerde temsil edilmiştir. Bunu bağımsızlara ben kullandıracağım demesi, fazlayı kullandırma şeklinde tecelli etmiştir. Cumhuriyetçi Türk Partisi de 4 puan kendi hakkından fazla temsil edilmiştir. Toplumcu Kurtuluş Partisi ise 1 puan kendi hakkından daha az temsil edilmeyi kabul etmiştir, sırf bu fiili güçlükleri ortadan kaldırmak için yapılan diyalog sonucu olarak. Toplumcu Kurtuluş Partisi bu fedakârlığı yapar ve bu anlayışı gösterirken ki bundan evvelki Meclis toplantısında da yine Toplumcu Kurtuluş Partisinin bir fedakârlığını bu Meclis yaşamıştır. Burda da yine aynı fedakârlığı yapmış bulunmaktadır. Ama komite başkanlıklarına ve başkan yardımcılıklarına gelince sıra, o zaman Anayasa gözardı edilmiştir. Anayasa Meclisin bütün faaliyetlerine demektir. Yani komitelerin gündeminin düzenlenmesi, komitelerin yönetimi, komitelerdeki diğer işler. Yani yasaların dışında yapılması gerekli olan, yine İçtüzüğe göre belirtilmiş olan araştırmalar, bilgi toplama, dosyalama ve komitelerin bilgi dağarcığını zenginleştirme, komite kütüphanelerini oluşturma, zenginleştirme gibi konularda muhalefet partilerine hiç temsiliyet hakkı tanınmamıştır. Daha önce kadar komitelerde muhalefet partileri hiç değilse başkan yardımcılıklarında temsil ediliyordu. Bu da ortadan kaldırılmıştır. Bu uygulama kesinlikle Anayasaya aykırıdır. Bırakın İçtüzüğü bir kenara, kesinlikle Anayasaya aykırıdır. Meclisin bütün faaliyetlerinden, komite başkanlığı konusu ayrılmıştır ve onlara temsiliyet hakkı verilmeyerek muhalefet partileri kapatılmıştır. Bu aşikârdır. Tekrar ediyorum; Meclisin bütün faaliyetlerine demektir. Bu Anayasaya aykırılığı açıkça getirmektedir. Bu ne getirir, ne götürür. Çıkardığımız yasalar yeterince hazırlık yapılmamıştı diyerek iptal edilebilir mi, edilemez mi, hukuki bir sorun kendi elimizle yaratmış olmaktadır.

Daha önce Komite başkan yardımcılıklarından muhalefet varken komitelerin yönetiminde bir sorun mu çıkmıştı? Sorun da çıkmadığına göre fiili bir durumdan dolayı da herhangi bir şey yaratılmamıştır.

EŞBER SERAKINCI (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Senin söylediğine göre başkan da olması lâzım gerekir muhalefetten.

ALPAY DURDURAN (Devamla) - Sayın Eşber Serakıncı; bu dediğime göre, yani Anayasaya göre demek istiyor herhalde. Çünkü ben Anayasayı okuyorum, yalnız...

EŞBER SERAKINCI (Devamla) - Hayır hayır, senin dediğine göre.

ALPAY DURDURAN (Devamla) - Başkanlıkta da öyle olmalıdır diye. Elbette Başkanlıkta da öyle olmalıdır. Elbette Başkanlıkta da böyle olmalıdır.

EŞBER SERAKINCI (Devamla) - Demek ki dört tane Meclis Başkanı yapacağız demektir.

ALPAY DURDURAN (Devamla) - Komite Başkan Yardımcılığında da..

EŞBER SERAKINCI (Devamla) - Senin bu yorumundan gidersek dört tane Meclis Başkanı yapacağız.

BAŞKAN - Sayın Eşber Serakıncı...

ALPAY DURDURAN (Devamla) - Anayasa Başkan ve Başkan Yardımcısı için ayrı kural koymuştur kendisi. Kendi özel durumunu kendi yaratmıştır.

EŞBER SERAKINCI (Devamla) - E Komite Başkanlığı da aynıdır.

ALPAY DURDURAN (Devamla) - Onun için Anayasayı bütünüyle okuyacağız elbette ki. Varsa benim söylediğime ters, yani komite Meclis çalışmalarına... Bütün Meclis çalışmalarına

katılırlar sözünden başka bir istisna yarattıysa buyurun gösterin bize. Meclis Başkanlığını örnek göstermeniz tamamen yanlıştır.

EŞBER SERAKINCI (Devamla) - Komite Başkanlığını örnek göstereyim size.

ALPAY DURDURAN (Devamla) - Komite başkanlığı ve başkan yardımcılığı içindir bizim söylediğimiz.

EŞBER SERAKINCI (Devamla) - Komite başkanlığını örnek göstereyim size. Oyle bir komite var mı ille ki komite başkanı muhalefetten olacak diye senin okuduğun o Anayasada?

BAŞKAN - Sayın Serakıncı; şurda konuşun efendim.

EŞBER SERAKINCI (Devamla) - Sen tefsir ettin onu böyle.

ALPAY DURDURAN (Devamla) - Siz başka türlü yorumlarsanız komitenin başkanının yaptığı çalışma bütün Meclis faaliyetlerinin dışında mıdır? Ebbette ki değildir. Onun için komite başkanlıkları da başkan yardımcılıkları da mecburidir güçleri oranında partiler temsil edileceklerdir. Bunu içinize sindirmeniz lâzımdır eğer Anayasaya saygınız varsa. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Söz istiyor musunuz?

EŞBER SERAKINCI (Devamla) - Konuşalım madem ki...

BAŞKAN - E işte burda daha iyi anlarız sizi, meramınızı.

EŞBER SERAKINCI (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Sayın Durduran'ın okuduğu Anayasaya bizim karşı olduğumuz diye bir konu yok. Biz Anayasaya saygılıyız. Ama Anayasanın maddesini tefsir etmek, Durduran kendine göre tefsir edecek, Serakıncı kendine göre tefsir edecek diye bir yoruma da çıkamayız.

Yani o görüşten yola çıkmamız mümkün değildir. Anayasanın ruhunda ve lafında vardır o madde, bütünü içerisinde kuvvet dengesi sözkonusudur. Oyle olduktan sonra komite başkanları bir tanesinde iktidar, bir faaliyettir, diğerinde muhalefetin bir partisi, ötekisinde bir başka partisi olması anlamı çıkar. Başkan yardımcılıklarında da komitelerde böyle bir durum çıkar. Olay bu değildir. Bütünü içerisinde kuvvet dengesidir. Biz bunu anlıyoruz ve doğrusu da budur. O bütünü içerisinde komitelerin ölçüsünde kendilerine hak verilmiştir ve yapılmıştır. Bunu sağa sola çekmemize de gerek yoktur. Teşekkür ederim.

ERDAL SUREÇ (Lefkoşa) (Yerinden) - Nerede var, hak vermiş?

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; usul tartışması da sona ermiştir, yine düşünmeye devam ederiz bu konuyu elbette, yine tartışırız.

Şimdi zannedersen komite başkanlıkları ve yardımcılıkları ve programımız, komite çalışmalarını programı hakkındaki alınan kararları sizlere arz edip, birleşimi kapatacağım. Okuyunuz lütfen.

KATİP -

11 Ekim 1988

Cumhuriyet Meclisi Genel Kuruluna,

Komitelerin başkan ve başkan vekilleri geçimleriyle ilgili komite tezkereleri ilişikte bilginize sunulmaktadır.

Hakkı Atun
Cumhuriyet Meclisi Başkanı

11 Ekim 1988

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşe.

Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesinin,
11.10.1988 tarihinde yapmış olduğu toplantıda
İçtüzüğün 25'nci maddesi gereğince yapılan Başkan
ve Başkan Vekili seçiminde Komite Başkanlığına Sayın
Ahmet Akar oybirliği ile, Komite Başkan Vekilliğine
Sayın Vehbi Zeki Serter oyçokluğu ile seçilmişlerdir.

Komite Başkanı
Ahmet Akar

11 Ekim 1988

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşe.

Komitemiz, 11 Ekim 1988 tarihinde yapmış olduğu
toplantıda, İçtüzüğün 25'nci maddesi kuralları gereğince
yapılan Komite Başkanlığı ve Başkan Vekilliği seçiminde,
Komite Başkanlığına Ulusal Birlik Partisi Gazi Mağusa
Milletvekili Sayın Hüseyin Curcioğlu'nu oybirliği ile,
Başkan Vekilliğine ise Ulusal Birlik Partisi Lefkoşe
Milletvekili Sayın Yüksel Tüccaroğlu'nu oyçokluğu ile
seçmiştir.

Bilgi ve gereğini saygılarımla arz ederim.

Dr. Yüksel Tüccareğlu
İdari ve Sosyal İşler Komitesi
Başkan Vekili

259/...

ALPAY DURDURAN (Lefkoşa) (Yerinden) - Ben çekimser oy kullandım.

EŞBER SERAKINCI (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Durduran çekimser oy kullandı.

KATİP - Oylama yoktur efendim burda. Çekimser oybirliği demektir.

11 Ekim 1988

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Komitemiz 11.10.1988 tarihinde yapmış olduğu toplantıda, İktüzüğün 25'nci maddesi gereğince yapılan Başkan ve Başkan Vekili seçiminde Komite Başkanlığına Sayın Yüksel Tüccaroğlu oyçokluğu ile, Komite Başkan Vekilliğine Sayın Erbay Kanatlı oyçokluğu ile seçilmişlerdir.

Yüksel Tüccaroğlu
Hukuk ve Siyasi İşler
Komitesi Başkanı

11 Ekim 1988

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Komitemiz, 11 Ekim 1988 tarihinde yapmış olduğu toplantıda, İktüzüğün 25'nci maddesi kuralları gereğince yapılan Komite Başkanlığı ve Başkan Vekilliği seçiminde Komite Başkanlığına Ulusal Birlik Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Vehbi Z. Serter'i oybirliği ile, Başkan Vekilliğine ise Ulusal Birlik Partisi Girne Milletvekili Sayın Atay Cafer'i oyçokluğu ile seçmiştir.

Bilgi ve gereğini saygılarımla arz ederim.

Vehbi Z. Serter
Kuruluş Yasa Tasarılarını İnceleme

11 Ekim 1988

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Komitemiz, 11 Ekim 1988 tarihinde yapmış olduğu toplantıda, İçtüzüğün 25'nci maddesi kuralları gereğince yapılan Komite Başkanlığı ve Başkan Vekilliği seçiminde Komite Başkanlığına Bağımsız Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Omer Demir'i oyçokluğu ile, Başkan Vekilliğine ise Yeni Doğu Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Kenan Akın'ı oyçokluğu ile seçmiştir.

Bilgi ve gereğini saygılarımla arz ederim.

Omer Demir
Dilekçe Komitesi Başkanı

11 Ekim 1988

Cumhuriyet Meclisi Genel Kuruluna,

Cumhuriyet Meclisi Başkanlık Divanınca saptanan Komitelerin Çalışma Programı, ilâşikte bilginize sunulmaktadır.

Hakkı Atun
Cumhuriyet Meclisi Başkanı

261/...

CUMHURİYET MECLİSİ
DÖNEM: 1
YIL : 4

TARİH: 11 Ekim 1988

CUMHURİYET MECLİSİ BAŞKANLIK DİVANINCA
SAPTANAN KOMİTELERİN ÇALIŞMA PROGRAMI

Cumhuriyet Meclisi Başkanlık Divanı, İktüzüğün 26'ncı maddesi kuralları gereğince ve 27'nci madde kuralları saklı kalmak koşuluyla, komite Başkanlıklarının görüşleri çerçevesinde komitelerin toplantı günlerini belirleyen çalışma programını aşağıda öngörüldüğü biçimde saptar.

<u>KOMİTENİN ADI</u>	<u>ÇALIŞMA GÜN VE SAATLARI</u>
Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesi	Pazartesi 10.00
İdari ve Sosyal İşler Komitesi	Perşembe 10.00
Hukuk ve Siyasi İşler Komitesi	Çarşamba 10.00
Kuruluş Yasa Tasarılarını İnceleme Komitesi	Çarşamba 10.00
Dilekçe Komitesi	Perşembe 10.00

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; bugünkü çalışmalar tamamlanmıştır. Birleşimi normal gündemle, yani;

- I. Başkanlığın Genel Kurula Sunuşları,
- II. Özel Gündemde Yer Alacak İşler,
- III. Seçimler ve Oylaması Yapılacak İşler
- IV. Sorular,
- V. Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılması,
- VI. Görüşülecek Tasarı ve Öneriler ile Komitelerden Gelen Diğer İşler;

olmak üzere gelecek birleşim 14 Ekim 1988 Cuma günü öğleden sonra saat 14.00 veya 14.30'da, hangisini tensip ederseniz...

EŞBER SERAKINCI (Gazi Mağusa) (Yerinden) - 14.00 uygundur efendim.

BAŞKAN - 14.00. Bugünkü birleşimi kapatıyorum ve gelecek birleşim 14 Ekim 1988 Cuma günü saat 14.00'de yapılacaktır. Teşekkür ederim.

(Kapanma saati: 14.00)

CUMHURİYET MECLİSİ

GÜNDEMİ

2'nci Birleşim

11 Ekim 1988 Salı

Saat: 10.00

GÜNDEM:

- I. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI
- II. ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER
- III. SEÇİMLER VE OYLAMASI YAPILACAK İŞLER
 - (1) Komite Seçimleri
- IV. SORULAR
- V. GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASI
- VI. GÖRÜŞÜLECEK TASARI VE ÖNERİLER İLE KOMİTELERDEN GELEN DİĞER İŞLER:
 - (1) Hukuk Dairesi (Değişiklik) Yasa Tasarısı (Y.T.No: 274/3/88) ve Kuruluş Yasa Tasarılarını İnceleme Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu.
 - (2) Suçluların Geri Verilmesi, Mahkeme İlamlarının Karşılıklı Tenfizi ve Adli Yardımlaşma Yasa Tasarısı (Y.T.No:153/2/87) ve Hukuk ve Siyasal İşler Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu.
 - (3) Tapu ve Kadastro Dairesi (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) Yasa Tasarısı (Y.T.No:276/3/88) ve Kuruluş Yasa Tasarılarını İnceleme Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu.
 - (4) Merkezî Cezaevi (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) Yasa Tasarısı (Y.T.No:289/3/88) ve Kuruluş Yasa Tasarılarını İnceleme Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu.
 - (5) Enformasyon Dairesi (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) Yasa Tasarısı (Y.T.No:157/2/87) ve Kuruluş Yasa Tasarılarını İnceleme Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu.
 - (6) Tarım Dairesi (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) Yasa Tasarısı (Y.T.No:152/2/87) ve Kuruluş Yasa Tasarılarını İnceleme Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu.